

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра економіки та бізнесу

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Тестові завдання

Харків 2024

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра економіки та бізнесу

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Тестові завдання
для контролю знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
денної, заочної форми навчання за спеціальністю 051 ЕкономікаОПП
Економіка підприємства

Затверджено
рішенням науково-
методичної комісії
факультету ЕВФ
Протокол №1
від 25.09.2024 р.

Харків 2024

УДК 330.46(073)
Е 45

Схвалено
на засіданні кафедри економіки та бізнесу,
протокол №2 від 02.09.2024 р.

Рецензенти:

Р.М. Бугріменко, д-р екон. наук, проф., професор кафедри економіки та бізнесу ДБТУ.

Е 45 Економіка підприємства : Тестові завдання для контролю знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної, заочної форми навчання за спеціальністю 051 Економіка ОПП Економіка підприємства/ Державний біотехнологічний університет; авт.-уклад. О. А Круглова, О. В. Михайлова. – Харків : [б. в.], 2024. – 105 с.

Тестові завдання для контролю знань здобувачів з дисципліни «Економіка підприємства» розроблено для систематизації, закріплення знань та самоконтролю рівня засвоєння матеріалу здобувачами вищої освіти економічних спеціальностей, а також підготовки до поточних і підсумкових контрольних заходів. Тестові завдання охоплюють усі ключові теми дисципліни: основи функціонування підприємства, управління ресурсами (персонал, капітал, інвестиції, інновації), організацію виробництва, формування витрат, цін та фінансових результатів, оцінку ефективності, конкурентоспроможності, розвитку та економічної безпеки. Завдання представлені у форматі одиночного вибору з чотирма варіантами відповіді.

Видання призначено здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 051 Економіка ОПП Економіка підприємства.

УДК 330.46(073)

Відповідальний за випуск: *О. А. Круглова*, канд. екон. наук, проф.

© О. А. Круглова, О. В. Михайлова,
2024
© ДБТУ, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва.....	6
Тема 2. Підприємство як суб'єкт господарювання.....	10
Тема 3. Середовище господарювання підприємства.....	14
Тема 4. Структура та управління підприємством.....	18
Тема 5. Ринок і продукція підприємства	22
Тема 6. Планування діяльності підприємства.....	27
Тема 7. Персонал і продуктивність праці	32
Тема 8. Оплата праці на підприємстві, її форми та системи	36
Тема 9. Соціально-трудова відносина на підприємстві.....	40
Тема 10. Основний капітал підприємства	44
Тема 11. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи підприємства .	48
Тема 12. Оборотний капітал підприємства	53
Тема 13. Інвестицій підприємства	58
Тема 14. Інноваційна діяльність підприємства	62
Тема 15. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства.....	66
Тема 16. Матеріально-технічне забезпечення та логістика підприємства	70
Тема 17. Організація виробництва та забезпечення якості продукції	75
Тема 18. Витрати підприємства	79
Тема 19. Ціни та цінова політика підприємства	83
Тема 20. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.....	87
Тема 21. Ефективність діяльності та конкурентоспроможність підприємства.....	92
Тема 22. Розвиток підприємства.....	96
Тема 23. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.	100
Список рекомендованих джерел.....	105

ВСТУП

Дисципліна «Економіка підприємства» є фундаментальною складовою підготовки фахівців у сфері економіки, що закладає основи розуміння закономірностей функціонування ключової ланки ринкової системи – підприємства. Вивчення курсу спрямоване на формування сучасного економічного світогляду та надання глибоких спеціальних знань щодо теорії та практики господарської діяльності, управління ресурсами, виробничими процесами та фінансовими результатами. Розуміння цих аспектів є критично важливим для розробки економічно обґрунтованих рішень, що стосуються ефективного створення, функціонування та стратегічного розвитку підприємств у динамічному конкурентному середовищі.

Представлений збірник тестових завдань розроблено як дидактичний інструмент, що доповнює навчальний процес з дисципліни «Економіка підприємства» (ОК15) відповідно до затвердженої робочої програми Державного біотехнологічного університету. Його основне призначення – сприяти систематизації та поглибленню знань, отриманих під час лекційних та практичних занять, а також забезпечити можливість об'єктивного самоконтролю рівня засвоєння матеріалу перед поточними та підсумковими контрольними заходами.

Структура збірника відображає логіку викладення курсу та охоплює всі передбачені програмою теми. Тестові завдання стосуються широкого кола питань: від теоретичних основ підприємництва, класифікації підприємств та аналізу середовища їхнього функціонування до практичних аспектів управління персоналом, формування та використання основного й оборотного капіталу, нематеріальних активів. Значну увагу приділено інвестиційній та інноваційній діяльності, організації виробничих процесів та забезпеченню якості продукції. Окремі блоки завдань присвячені механізмам формування витрат і цін, аналізу фінансово-економічних результатів, оцінці ефективності та конкурентоспроможності. Завершальні теми фокусуються на стратегіях розвитку підприємства, забезпеченні його економічної безпеки та засадах антикризового управління.

Запропоновані тестові завдання мають формат одиночного вибору з чотирма варіантами відповіді, що вимагає не лише знання фактів та визначень, але й уміння аналізувати, порівнювати та застосовувати теоретичні положення до конкретних економічних ситуацій. Робота з тестами дозволяє виявити ступінь розуміння ключових концепцій та інструментів економіки підприємства, що є необхідною передумовою для формування фахових компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

РОЗДІЛ 1. ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва

1. Підприємство – це :
 - а) самостійний суб'єкт господарювання, створений для задоволення суспільних потреб шляхом виробництва продукції, виконання робіт чи надання послуг з метою одержання прибутку.
 - б) будь-яка юридична особа, зареєстрована в установленому порядку.
 - в) орган державної влади, що регулює економічну діяльність.
 - г) неприбуткова організація, що діє на благо суспільства.
2. Основним напрямом діяльності підприємства НЕ є діяльність:
 - а) маркетингова
 - б) виробнича
 - в) політична
 - г) фінансово-економічна
3. Теорія підприємства, що розглядає його як "чорну скриньку", яка перетворює ресурси на продукцію з метою максимізації прибутку, називається :
 - а) інституціональною
 - б) неокласичною
 - в) агентською
 - г) еволюційною
4. Теорія підприємства, що фокусується на трансакційних витратах та причинах існування фірм як альтернативи ринковим угодам, – це теорія:
 - а) неокласична
 - б) підприємницька
 - в) інституціональна
 - г) інтеграційна
5. Діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність, називається :
 - а) підприємництвом.
 - б) господарською діяльністю.
 - в) некомерційною діяльністю.
 - г) державною службою.
6. Законодавством НЕ передбачений такий вид господарської діяльності, як :
 - а) комерційна (підприємництво).

- б) некомерційна господарська діяльність.
 - в) спекулятивна діяльність.
 - г) державне регулювання економіки.
7. Функція підприємництва, що передбачає генерування та впровадження нових ідей, технологій, продуктів, називається :
- а) ресурсною.
 - б) організаційною.
 - в) інноваційною.
 - г) соціальною.
8. Принцип підприємництва, що означає самостійність у прийнятті рішень щодо діяльності, – це :
- а) економічна відповідальність.
 - б) вільний вибір видів діяльності.
 - в) орієнтація на споживача.
 - г) отримання прибутку.
9. Організаційно-правовою формою підприємницької діяльності, що НЕ є господарським товариством, є :
- а) товариство з обмеженою відповідальністю.
 - б) приватне підприємство.
 - в) акціонерне товариство.
 - г) повне товариство.
10. Основною договірних взаємовідносин у підприємницькій діяльності є :
- а) усні домовленості.
 - б) господарський договір.
 - в) адміністративний припис.
 - г) статут підприємства.
11. Теорія підприємства, що акцентує увагу на конфлікті інтересів між власниками (принципалами) та менеджерами (агентами), – це :
- теорія.
- а) неокласична
 - б) еволюційна
 - в) агентська
 - г) інституціональна
12. Напрямок діяльності підприємства, пов'язаний з розробкою та реалізацією стратегій залучення та використання фінансових ресурсів, – це діяльність:
- а) маркетингова
 - б) управлінська
 - в) фінансово-економічна
 - г) обліково-контрольна
13. Основною ознакою підприємства НЕ є :
- а) організаційна єдність.
 - б) економічна самостійність.

в) наявність статусу бюджетної установи.

г) майнова відокремленість.

14. Теорія, що розглядає підприємство як сукупність рутин (сталих правил поведінки) та механізмів адаптації до змін середовища, – це теорія:

а) інституціональна

б) еволюційна

в) підприємницька

г) неокласична

15. Діяльність благодійних фондів належить до господарської діяльності:

а) комерційної

б) некомерційної

в) підприємництва

г) державної служби

16. Функція підприємництва, пов'язана з об'єднанням ресурсів (капіталу, праці, землі) для виробництва товарів чи послуг, – це функція:

а) інноваційна

б) ризикова

в) організаційна

г) соціальна

17. Принцип підприємництва, що передбачає відповідальність за результати своєї діяльності, – це :

а) вільний вибір видів діяльності.

б) економічна відповідальність.

в) конкуренція.

г) отримання прибутку.

18. Самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку – це :

а) господарська діяльність.

б) підприємництво.

в) управління державними підприємствами.

г) ринкова торгівля.

19. Організаційно-правовою формою, що передбачає відповідальність учасників усім своїм майном, є :

а) товариство з обмеженою відповідальністю.

б) акціонерне товариство.

в) повне товариство.

г) командитне товариство (лише повні учасники).

20. Документ, що регулює відносини між підприємством та його контрагентами щодо постачання сировини, – це :

а) статут підприємства.

- б) колективний договір.
 - в) господарський договір (договір поставки).
 - г) посадова інструкція.
21. Напрямок діяльності підприємства, що охоплює процеси планування, організації, мотивації та контролю, – це : діяльність.
- а) виробнича
 - б) маркетингова
 - в) управлінська
 - г) інноваційна
22. Теорія, що фокусується на ролі підприємця як ключової фігури, що несе ризик та впроваджує інновації, – це : теорія.
- а) агентська
 - б) підприємницька
 - в) неокласична
 - г) інституціональна
23. Суб'єктами господарювання є :
- а) лише юридичні особи.
 - б) юридичні особи та фізичні особи-підприємці.
 - в) лише державні органи.
 - г) лише громадяни.
24. Принцип підприємництва, що наголошує на необхідності постійного пошуку нових можливостей та переваг над конкурентами, – це :
- а) отримання прибутку.
 - б) економічна відповідальність.
 - в) конкуренція та інноваційність.
 - г) соціальна відповідальність.
25. Основою господарювання підприємства є :
- а) розпорядження органів влади.
 - б) його статут та чинне законодавство.
 - в) бажання засновників.
 - г) думка трудового колективу.
26. Діяльність, що передбачає систематичний облік господарських операцій та складання звітності, – це діяльність:
- а) маркетингова
 - б) управлінська
 - в) обліково-контрольна
 - г) інноваційна
27. Теорія, що намагається поєднати різні підходи до розуміння сутності підприємства, – це теорія:
- а) неокласична
 - б) еволюційна
 - в) інтеграційна
 - г) агентська

28. Договірні взаємовідносини в підприємстві базуються на принципі :

- а) підпорядкування однієї сторони іншій.
- б) свободи договору та рівності сторін.
- в) обов'язкового виконання вказівок державних органів.
- г) пріоритету інтересів великих підприємств.

29. Функцією підприємства НЕ є :

- а) новаторська (інноваційна).
- б) господарська (виробнича).
- в) організаторська.
- г) законодавча.

30. Документ, що визначає організаційно-правову форму, мету, предмет діяльності підприємства, – це :

- а) колективний договір.
- б) господарський договір.
- в) статут (або засновницький договір).
- г) баланс підприємства.

Тема 2. Підприємство як суб'єкт господарювання

1. Підприємства поділяються на комерційні та некомерційні за ознакою:

- а) форми власності.
- б) мети і характеру діяльності.
- в) масштабів діяльності.
- г) національної належності капіталу.

2. Підприємство, засноване на власності територіальної громади, за формою власності належить до :

- а) приватних.
- б) колективних.
- в) комунальних.
- г) державних.

3. Малими підприємствами згідно з критеріями законодавства України вважаються ті, що мають :

- а) до 10 осіб та дохід до 2 млн євро.
- б) до 50 осіб та дохід до 10 млн євро.
- в) до 250 осіб та дохід до 50 млн євро.
- г) різні критерії залежно від галузі.

4. Організаційно-правовою формою, що НЕ є господарським товариством, є :

- а) акціонерне товариство.
- б) товариство з обмеженою відповідальністю.
- в) виробничий кооператив.
- г) повне товариство.

5. Господарське товариство, що має статутний капітал, поділений на частки, і учасники якого несуть відповідальність у межах своїх вкладів, – це :
- а) повне товариство.
 - б) командитне товариство.
 - в) товариство з обмеженою відповідальністю.
 - г) акціонерне товариство.
6. Об'єднання підприємств, що створюється на договірній основі для координації діяльності без права втручання у виробничу і комерційну діяльність, – це :
- а) концерн.
 - б) картель.
 - в) асоціація.
 - г) трест.
7. Об'єднання підприємств, що характеризується повною втратою самостійності учасниками та підпорядкуванням єдиному управлінню, – це :
- а) консорціум.
 - б) трест.
 - в) синдикат.
 - г) асоціація.
8. Тимчасове статутне об'єднання промислового і банківського капіталу для реалізації спільних проектів – це :
- а) картель.
 - б) консорціум.
 - в) холдинг.
 - г) промислово-фінансова група.
9. Підприємство, в статутному капіталі якого іноземному інвестору належить частка понад 10%, називається :
- а) національним підприємством.
 - б) іноземним підприємством.
 - в) підприємством з іноземними інвестиціями.
 - г) змішаним підприємством.
10. Головною метою діяльності комерційного підприємства є :
- а) задоволення суспільних потреб.
 - б) одержання прибутку.
 - в) створення робочих місць.
 - г) сплата податків.
11. Підприємство, створене двома фізичними особами, за формою власності належить до :
- а) державних.
 - б) комунальних.
 - в) приватних.

- г) колективних (якщо це не господарське товариство).
12. Для класифікації підприємств на великі, середні та малі використовується критерій :
- а) форми власності.
 - б) галузевої належності.
 - в) масштабів діяльності (кількість працівників, обсяг доходу).
 - г) територіального розташування.
13. Господарське товариство, де поряд з учасниками з повною відповідальністю є учасники з обмеженою відповідальністю в межах вкладу, – це :
- а) повне товариство.
 - б) товариство з обмеженою відповідальністю.
 - в) командитне товариство.
 - г) акціонерне товариство.
14. Угода між виробниками однорідної продукції щодо цін, ринків збуту, квот при збереженні їх самостійності – це :
- а) трест.
 - б) картель.
 - в) концерн.
 - г) синдикат.
15. Структура, що здійснює контроль над іншими компаніями шляхом володіння контрольним пакетом їх акцій, – це :
- а) консорціум.
 - б) асоціація.
 - в) холдингова компанія.
 - г) промислово-фінансова група.
16. Підприємство, капітал якого повністю належить іноземним інвесторам, – це :
- а) національне підприємство.
 - б) підприємство з іноземними інвестиціями.
 - в) іноземне підприємство.
 - г) спільне підприємство.
17. Вид підприємств, що НЕ має на меті отримання прибутку та його розподіл між учасниками, – це :
- а) приватні підприємства.
 - б) акціонерні товариства.
 - в) некомерційні підприємства (організації).
 - г) товариства з обмеженою відповідальністю.
18. Підприємство, засноване на власності держави, за формою власності належить до :
- а) приватних.
 - б) комунальних.
 - в) державних.

г) колективних.

19. Господарське товариство, що може бути публічним або приватним, – це :

а) повне товариство.

б) командитне товариство.

в) товариство з додатковою відповідальністю.

г) акціонерне товариство.

20. Об'єднання підприємств зі спільною фінансовою залежністю учасників від однієї групи підприємців через систему участі – це :

а) асоціація.

б) картель.

в) концерн.

г) синдикат.

21. Організаційно-правова форма об'єднання підприємств, що зазвичай створюється для спільного виконання великого проекту, – це :

а) трест.

б) консорціум.

в) картель.

г) холдинг.

22. Класифікаційна ознака підприємств, пов'язана з країною походження інвесторів, – це :

а) масштаби діяльності.

б) форма власності.

в) мета діяльності.

г) національна належність капіталу.

23. Підприємство, засноване на власності трудового колективу, – це :

а) приватне підприємство.

б) державне підприємство.

в) колективне підприємство.

г) комунальне підприємство.

24. Господарське товариство, учасники якого несуть відповідальність не лише в межах вкладів, а й додатково своїм майном у кратному розмірі, – це :

а) товариство з обмеженою відповідальністю.

б) акціонерне товариство.

в) товариство з додатковою відповідальністю.

г) повне товариство.

25. Об'єднання підприємств, яке бере на себе збут продукції учасників при збереженні їх виробничої самостійності, називається :

а) картель.

б) синдикат.

в) трест.

г) концерн.

26. Головна компанія в структурі холдингу називається :
- а) дочірньою компанією.
 - б) асоційованою компанією.
 - в) материнською компанією.
 - г) філією.
27. Підприємство, створене шляхом об'єднання майна різних форм власності, належить до типу :
- а) приватного.
 - б) державного.
 - в) комунального.
 - г) змішаної форми власності.
28. Класифікація підприємств за розміром є важливою для :
- а) визначення форми власності.
 - б) державної підтримки, оподаткування, звітності.
 - в) визначення національної належності капіталу.
 - г) встановлення цілей діяльності.
29. Формою, що НЕ є об'єднанням підприємств, є :
- а) асоціація.
 - б) концерн.
 - в) товариство з обмеженою відповідальністю.
 - г) промислово-фінансова група.
30. Учасники, які НЕ несуть відповідальності за зобов'язаннями товариства поза межами вартості належних їм акцій, є в :
- а) повному товаристві.
 - б) командитному товаристві (вкладники).
 - в) акціонерному товаристві.
 - г) товаристві з додатковою відповідальністю.

Тема 3. Середовище господарювання підприємства

1. Сукупність усіх факторів, що впливають на діяльність підприємства та знаходяться поза його межами, називається :
- а) внутрішнім середовищем.
 - б) мікросередовищем.
 - в) макросередовищем.
 - г) зовнішнім середовищем.
2. Цілі, структура, ресурси, технології, культура підприємства належать до його середовища:
- а) зовнішнього
 - б) макросередовища
 - в) середовища прямого впливу
 - г) внутрішнього

3. Чинник зовнішнього середовища, що включає рівень інфляції, податкову політику, рівень безробіття, валютний курс, є :
- а) політико-правовим.
 - б) економічним.
 - в) соціальним.
 - г) технологічним.
4. Закони, урядові постанови, стабільність політичної системи належать до ... чинників макросередовища:
- а) економічних
 - б) соціальних
 - в) політико-правових
 - г) технологічних
5. Демографічні зміни, рівень освіти, культурні цінності, стиль життя включають : чинники макросередовища.
- а) технологічні
 - б) економічні
 - в) політико-правові
 - г) соціальні
6. Постачальники, споживачі, конкуренти, посередники належать до :
- а) макросередовища
 - б) внутрішнього середовища
 - в) середовища безпосереднього впливу (мікросередовища)
 - г) глобального середовища
7. Організації та особи, що забезпечують підприємство необхідними ресурсами, – це :
- а) споживачі.
 - б) конкуренти.
 - в) посередники.
 - г) постачальники.
8. Суб'єкти ринку, які купують товари або послуги підприємства, – це :
- а) постачальники.
 - б) конкуренти.
 - в) споживачі.
 - г) контактні аудиторії.
9. Підприємства, що пропонують аналогічні товари чи послуги тим самим цільовим групам споживачів, – це :
- а) постачальники.
 - б) посередники.
 - в) конкуренти.
 - г) контактні аудиторії.
10. Організації, що допомагають підприємству просувати, збувати та розповсюджувати його товари серед клієнтури, – це :

- а) постачальники.
- б) споживачі.
- в) конкуренти.
- г) посередники.

11. Будь-яка група, що виявляє реальний чи потенційний інтерес до підприємства або впливає на його здатність досягати цілей, – це :

- а) постачальники.
- б) споживачі.
- в) конкуренти.
- г) контактні аудиторії.

12. Метод аналізу середовища, що передбачає систематичне відстеження змін у зовнішньому середовищі, – це :

- а) сканування.
- б) моніторинг.
- в) прогнозування.
- г) SWOT-аналіз.

13. Первинний збір інформації про зміни та тенденції у зовнішньому середовищі – це :

- а) моніторинг.
- б) сканування.
- в) опитування.
- г) експеримент.

14. До складових внутрішнього середовища НЕ належать :

- а) персонал.
- б) технологія виробництва.
- в) конкуренти.
- г) організаційна структура.

15. Чинник макросередовища, пов'язаний з розвитком науки, новими винаходами, автоматизацією, – це :

- а) економічний.
- б) соціальний.
- в) технологічний.
- г) політико-правовий.

16. Підприємство може контролювати більшою мірою вплив ... середовища:

- а) макросередовища
- б) мікросередовища
- в) внутрішнього
- г) глобального

17. Аналіз сильних та слабких сторін підприємства, а також можливостей та загроз зовнішнього середовища – це :

- а) PEST-аналіз.
- б) моніторинг.

в) SWOT-аналіз.

г) сканування.

18. Елементом, що НЕ є частиною мікросередовища підприємства, є :

а) постачальники.

б) податкова система.

в) споживачі.

г) конкуренти.

19. Екологічні норми та стандарти можна віднести до ... чинників макросередовища:

а) економічних

б) соціальних

в) політико-правових (або екологічних)

г) технологічних

20. Метод аналізу середовища, що використовується для оцінки впливу політичних, економічних, соціальних та технологічних факторів, – це :

а) SWOT-аналіз.

б) PEST (або PESTEL) аналіз.

в) аналіз конкурентів за Портером.

г) моніторинг.

21. Основною метою аналізу зовнішнього середовища є :

а) визначення розміру підприємства.

б) виявлення можливостей та загроз для діяльності підприємства.

в) оцінка кваліфікації персоналу.

г) розрахунок собівартості продукції.

22. Складова внутрішнього середовища, що відображає систему цінностей, норм поведінки, традицій підприємства, – це :

а) організаційна структура.

б) технологія.

в) ресурси.

г) організаційна культура.

23. Зміна демографічної ситуації в країні є чинником :

а) макросередовища (соціальним).

б) мікросередовища.

в) внутрішнього середовища.

г) що не впливає на підприємство.

24. Поява нового потужного конкурента на ринку є фактором :

а) макросередовища.

б) мікросередовища (середовища безпосереднього впливу).

в) внутрішнього середовища.

г) політико-правового середовища.

25. Впровадження нової системи оподаткування є чинником :

а) макросередовища (економічним або політико-правовим).

- б) мікросередовища.
 - в) внутрішнього середовища.
 - г) технологічного середовища.
26. Аналіз середовища підприємства необхідний для :
- а) зменшення кількості працівників.
 - б) обґрунтування стратегічних рішень.
 - в) збільшення цін на продукцію.
 - г) спрощення організаційної структури.
27. Найбільш прямий та негайний вплив на діяльність підприємства мають фактори :
- а) макросередовища.
 - б) мікросередовища.
 - в) політичні.
 - г) соціальні.
28. До внутрішніх факторів підприємства належить :
- а) рівень інфляції.
 - б) кваліфікація персоналу.
 - в) дії конкурентів.
 - г) законодавчі зміни.
29. Процес постійного спостереження за найбільш важливими для підприємства факторами зовнішнього середовища – це :
- а) сканування.
 - б) моніторинг.
 - в) SWOT-аналіз.
 - г) PEST-аналіз.
30. Здатність підприємства адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі є ключовим фактором його :
- а) розміру.
 - б) форми власності.
 - в) успіху та виживання.
 - г) національної належності.

Тема 4. Структура та управління підприємством

1. Функція управління, що передбачає визначення цілей діяльності підприємства та шляхів їх досягнення, – це :
 - а) організація.
 - б) мотивація.
 - в) контроль.
 - г) планування.
2. Формування структури підприємства та системи управління ним належить до функції :

- а) планування.
 - б) організації.
 - в) мотивації.
 - г) контролю.
3. Процес спонукання себе та інших до діяльності для досягнення цілей – це функція :
- а) організації.
 - б) мотивації.
 - в) контролю.
 - г) планування.
4. Процес забезпечення досягнення цілей шляхом порівняння результатів із планом та коригування – це функція :
- а) планування.
 - б) організації.
 - в) мотивації.
 - г) контролю.
5. Розробка положень, інструкцій, наказів, розпоряджень належить до :
- а) економічних
 - б) соціально-психологічних
 - в) організаційних (адміністративних)
 - г) ринкових
6. Матеріальне стимулювання, ціноутворення, кредитування – це приклади : методів управління.
- а) організаційних
 - б) економічних
 - в) соціально-психологічних
 - г) правових
7. Формування сприятливого клімату, використання переконання, особистого прикладу належить до : методів.
- а) організаційних
 - б) економічних
 - в) соціально-психологічних
 - г) технологічних
8. Тип організаційної структури, де кожен керівник виконує всі функції управління щодо підпорядкованого підрозділу, – це :
- а) функціональна.
 - б) лінійна.
 - в) матрична.
 - г) дивізійна.
9. Структура зі спеціалізованими підрозділами для виконання певних функцій управління називається :
- а) лінійною.

б) функціональною.

в) матричною.

г) дивізіональною.

10. Структура, що поєднує лінійну та функціональну, де лінійні керівники приймають рішення за рекомендаціями функціональних служб, – це :

а) матрична.

б) дивізіональна.

в) лінійно-функціональна.

г) проектна.

11. Структура зі створенням відносно самостійних підрозділів (дивізіонів), орієнтованих на продукт, ринок або регіон, називається :

а) лінійною.

б) функціональною.

в) матричною.

г) дивізіональною.

12. Структура, що передбачає подвійне підпорядкування виконавців, називається :

а) лінійно-функціональною.

б) дивізіональною.

в) матричною.

г) лінійною.

13. Сукупність виробничих підрозділів підприємства та зв'язків між ними – це :

а) організаційна структура управління.

б) соціальна інфраструктура.

в) виробнича структура.

г) загальна структура підприємства.

14. До об'єктів соціальної інфраструктури підприємства НЕ належить :

а) їдальня.

б) база відпочинку.

в) дитячий садок.

г) виробничий цех.

15. Зосередження виробництва на великих підприємствах – це :

а) спеціалізація.

б) кооперування.

в) концентрація.

г) комбінування.

16. Зосередження діяльності підприємства на випуску певних видів продукції або виконанні окремих стадій технологічного процесу – це:

а) концентрація.

б) спеціалізація.

в) кооперування.

г) комбінування.

17. Встановлення тривалих виробничих зв'язків між підприємствами, що спільно виготовляють продукцію, – це :

а) концентрація.

б) спеціалізація.

в) кооперування.

г) комбінування.

18. Поєднання на одному підприємстві технологічно пов'язаних виробництв різних галузей – це :

а) концентрація.

б) спеціалізація.

в) кооперування.

г) комбінування.

19. Перепрофілювання військового підприємства на випуск цивільної продукції – це приклад :

а) диверсифікації.

б) конверсії.

в) спеціалізації.

г) концентрації.

20. Розширення номенклатури продукції, освоєння нових виробництв, вихід на нові ринки – це :

а) концентрація.

б) спеціалізація.

в) диверсифікація.

г) конверсія.

21. Для невеликих підприємств з однорідною продукцією найбільш ефективною є : структура.

а) матрична

б) дивізіональна

в) функціональна

г) лінійна

22. Недоліком функціональної структури є :

а) складність координації між функціональними підрозділами.

б) перевантаження вищого керівництва.

в) відсутність спеціалізації управлінської праці.

г) простота структури.

23. Перевагою дивізіональної структури є :

а) висока гнучкість та адаптивність до ринкових змін.

б) низькі витрати на утримання управлінського апарату.

в) простота координації між дивізіонами.

г) відсутність дублювання функцій.

24. Суспільною формою організації виробництва, протилежною до концентрації, є :

- а) спеціалізація.
 - б) деконцентрація (розукрупнення).
 - в) кооперування.
 - г) комбінування.
25. До основних цехів підприємства належать цехи, що :
- а) виготовляють основну продукцію підприємства.
 - б) обслуговують основне виробництво (ремонтні, інструментальні).
 - в) є допоміжними службами (склади, транспортні).
 - г) є підсобними господарствами.
26. Виробнича структура підприємства залежить від :
- а) тільки від форми власності.
 - б) тільки від розміру підприємства.
 - в) характеру продукції, технології, рівня спеціалізації, кооперування.
 - г) тільки від організаційної структури управління.
27. У науково-дослідних організаціях та проектних інститутах часто використовується... структура.
- а) лінійна
 - б) дивізіональна
 - в) матрична
 - г) функціональна
28. Головним недоліком лінійної структури управління є :
- а) складність.
 - б) високі вимоги до кваліфікації керівників, їх перевантаження.
 - в) порушення принципу єдиноначальності.
 - г) повільна реакція на зміни.
29. Основною метою соціальної інфраструктури підприємства є :
- а) збільшення прибутку.
 - б) задоволення соціально-побутових потреб працівників.
 - в) зниження собівартості продукції.
 - г) оптимізація виробничих процесів.
30. Перехід від випуску одного виду продукції до іншого в межах підприємства – це приклад :
- а) концентрації.
 - б) комбінування.
 - в) диверсифікації (або перепрофілювання).
 - г) кооперування.

Тема 5. Ринок і продукція підприємства

1. Сукупність споживачів, які мають потребу в певному товарі чи послугі та готові їх придбати, – це :
- а) кон'юнктура ринку.
 - б) конкуренція.
 - в) ринок цільового товару.

- г) сегмент ринку.
- 2. Стан ринку, що характеризується співвідношенням попиту та пропозиції, рівнем цін, товарними запасами, – це :
 - а) ємність ринку.
 - б) кон'юнктура ринку.
 - в) сегментація ринку.
 - г) позиціонування товару.
- 3. Суперництво між суб'єктами ринкових відносин за найвигідніші умови виробництва та збуту товарів – це :
 - а) монополія.
 - б) олігополія.
 - в) конкуренція.
 - г) кооперація.
- 4. Тип ринку, що характеризується наявністю одного продавця унікального товару, – це :
 - а) ринок досконалої конкуренції.
 - б) монополістична конкуренція.
 - в) олігополія.
 - г) чиста монополія.
- 5. Ринок, на якому діє велика кількість продавців диференційованої продукції, – це :
 - а) чиста монополія.
 - б) олігополія.
 - в) монополістична конкуренція.
 - г) ринок досконалої конкуренції.
- 6. Ринок, де домінує невелика кількість великих фірм, називається :
 - а) ринком досконалої конкуренції.
 - б) монополістичною конкуренцією.
 - в) олігополією.
 - г) чистою монополією.
- 7. Конкуренція між товарами, що задовольняють одну потребу різними способами, називається :
 - а) предметною.
 - б) функціональною.
 - в) ціновою.
 - г) неціновою.
- 8. Конкуренція між аналогічними товарами різних виробників – це :
 - а) функціональна
 - б) видова
 - в) предметна
 - г) маркова

9. Чинником, що НЕ впливає безпосередньо на конкурентну боротьбу в галузі (за моделлю Портера), є :
- а) загроза появи нових конкурентів.
 - б) ринкова влада постачальників.
 - в) рівень інфляції в країні.
 - г) ринкова влада покупців.
10. Результат праці, що має матеріально-речову форму та призначений для продажу, – це :
- а) послуга.
 - б) робота.
 - в) продукція (товар).
 - г) ресурс.
11. Діяльність, результати якої не мають матеріальної форми і споживаються в процесі її здійснення, – це :
- а) продукція.
 - б) товар.
 - в) послуга.
 - г) матеріал.
12. Характеристикою, що НЕ є типовою для послуги, є :
- а) невідчутність.
 - б) можливість зберігання.
 - в) нерозривність виробництва і споживання.
 - г) мінливість якості.
13. Товари повсякденного попиту (хліб, молоко) за класифікацією належать до групи :
- а) товарів попереднього вибору.
 - б) товарів особливого попиту.
 - в) товарів пасивного попиту.
 - г) товарів широкого вжитку.
14. Перелік найменувань продукції, що випускається підприємством, згрупованих за певними ознаками, – це :
- а) асортимент.
 - б) номенклатура.
 - в) специфікація.
 - г) каталог.
15. Співвідношення окремих видів продукції в загальному обсязі її випуску – це :
- а) номенклатура.
 - б) асортимент (структура асортименту).
 - в) якість продукції.
 - г) конкурентоспроможність.
16. Вартість усієї виробленої підприємством продукції за період, включаючи незавершене виробництво, – це : продукція.

а) товарна

б) валова

в) реалізована

г) чиста

17. Вартість готової продукції, виробленої підприємством і призначеної для реалізації, – це : продукція.

а) валова

б) товарна

в) реалізована

г) чиста

18. Вартість продукції, фактично проданої покупцям, за яку надійшли кошти, – це : продукція.

а) валова

б) товарна

в) реалізована

г) чиста

19. Новостворена вартість, що включає заробітну плату та прибуток підприємства, – це : продукція.

а) валова

б) товарна

в) реалізована

г) чиста

20. Для розрахунку продуктивності праці використовується : продукція.

а) тільки реалізована

б) тільки чиста

в) валова або товарна

г) тільки незавершене виробництво

21. Ціннісний підхід у діяльності підприємства передбачає орієнтацію на :

а) максимізацію обсягів виробництва.

б) мінімізацію витрат за будь-яку ціну.

в) створення цінності для споживача.

г) максимізацію кількості працівників.

22. До методів нецінової конкуренції НЕ належить :

а) підвищення якості продукції.

б) поліпшення умов продажу та сервісу.

в) активна реклама.

г) надання знижок з ціни.

23. Ємність ринку – це :

а) кількість конкурентів на ринку.

б) максимально можливий обсяг продажу товару на ринку за певний період.

в) географічні межі ринку.

- г) частка підприємства на ринку.
24. До виробничих послуг належать :
- а) освітні послуги.
 - б) медичні послуги.
 - в) ремонт обладнання.
 - г) туристичні послуги.
25. Групування споживачів за певними ознаками – це :
- а) позиціонування.
 - б) сегментація ринку.
 - в) диференціація продукту.
 - г) кон'юнктурний аналіз.
26. Характеристикою продукції НЕ є :
- а) якість.
 - б) ціна.
 - в) дизайн.
 - г) метод управління підприємством.
27. Валова продукція відрізняється від товарної на величину :
- а) залишків готової продукції на складі.
 - б) зміни залишків незавершеного виробництва.
 - в) реалізованої продукції.
 - г) чистої продукції.
28. Класифікація товарів на тривалого та короткострокового користування здійснюється за ознакою :
- а) призначення.
 - б) частоти покупки.
 - в) тривалості використання.
 - г) ціни.
29. Внесок підприємства у створення національного доходу найбільш точно відображає ... продукція.
- а) валова
 - б) товарна
 - в) реалізована
 - г) чиста
30. Створення у свідомості споживачів певного образу товару порівняно з товарами конкурентів – це :
- а) сегментація.
 - б) позиціонування.
 - в) диверсифікація.
 - г) концентрація.

Тема 6. Планування діяльності підприємства

1. Процес визначення цілей діяльності підприємства на майбутнє, а також засобів та шляхів їх досягнення – це :
 - а) контроль.
 - б) організація.
 - в) планування.
 - г) мотивація.
2. Планування, що охоплює період понад 5 років і визначає місію, цілі та стратегії, називається :
 - а) оперативним.
 - б) тактичним.
 - в) стратегічним.
 - г) поточним.
3. Планування на період 1-5 років, що конкретизує стратегічні цілі у вигляді завдань для підрозділів, – це :
 - а) оперативне.
 - б) тактичне.
 - в) стратегічне.
 - г) довгострокове.
4. Короткострокове планування (до 1 року), що деталізує тактичні плани у вигляді конкретних показників, – це :
 - а) стратегічне.
 - б) тактичне.
 - в) оперативне (поточне).
 - г) перспективне.
5. Взаємопов'язана сукупність планових документів, що розробляються на підприємстві, – це :
 - а) виробнича програма.
 - б) бізнес-план.
 - в) система планів підприємства.
 - г) фінансовий план.
6. План виробництва та реалізації продукції підприємства на період у номенклатурному та вартісному вираженні – це :
 - а) маркетинг-план.
 - б) фінансовий план.
 - в) виробнича програма.
 - г) організаційний план.
7. Документ, що містить комплексне обґрунтування проекту та план його реалізації, – це :
 - а) статут підприємства.
 - б) виробнича програма.
 - в) бізнес-план.
 - г) кошторис витрат.

8. Розділ бізнес-плану, що містить коротку інформацію про суть проекту, цілі, ресурси та ефективність, – це :
- а) опис продукції.
 - б) маркетинг-план.
 - в) резюме.
 - г) фінансовий план.
9. Характеристики товару чи послуги, їх переваги та унікальність описуються у розділі бізнес-плану :
- а) резюме.
 - б) опис продукції (послуг).
 - в) виробничий план.
 - г) організаційний план.
10. Аналіз ринку, конкурентів, цільової аудиторії, стратегії ціноутворення та просування містяться у розділі бізнес-плану :
- а) виробничий план.
 - б) організаційний план.
 - в) фінансовий план.
 - г) маркетинг-план.
11. Опис технологічного процесу, потреби в обладнанні, сировині, площах містяться у розділі бізнес-плану :
- а) маркетинг-план.
 - б) виробничий план.
 - в) організаційний план.
 - г) фінансовий план.
12. Інформація про організаційно-правову форму, структуру управління, команду проекту міститься у розділі бізнес-плану :
- а) виробничий план.
 - б) організаційний план.
 - в) фінансовий план.
 - г) оцінка ризиків.
13. Розрахунок потреби в інвестиціях, прогноз доходів і витрат, аналіз беззбитковості, оцінка фінансової ефективності містяться у розділі бізнес-плану :
- а) маркетинг-план.
 - б) виробничий план.
 - в) організаційний план.
 - г) фінансовий план.
14. Виявлення можливих несприятливих подій та розробка заходів щодо їх запобігання здійснюється у розділі бізнес-плану :
- а) резюме.
 - б) опис продукції.
 - в) фінансовий план.
 - г) оцінка ризиків.

- 15.Метод планування, що ґрунтується на аналізі минулих даних та екстраполяції тенденцій, – це ... метод.
- а) нормативний
 - б) балансовий
 - в) статистичний (екстраполяції)
 - г) економіко-математичного моделювання
- 16.Метод планування, що полягає у встановленні взаємозв'язку між потребами в ресурсах та джерелами їх покриття, – це : метод.
- а) нормативний
 - б) балансовий
 - в) статистичний
 - г) експертних оцінок
- 17.Метод планування, що базується на використанні норм і нормативів витрат ресурсів, – це : метод.
- а) нормативний
 - б) балансовий
 - в) статистичний
 - г) економіко-математичного моделювання
- 18.Використання математичних моделей для опису економічних процесів та знаходження оптимальних рішень – це :
- а) нормативний метод.
 - б) балансовий метод.
 - в) метод експертних оцінок.
 - г) економіко-математичне моделювання.
- 19.Спрощене відображення економічного об'єкта або процесу за допомогою математичних співвідношень – це :
- а) експеримент.
 - б) економіко-математична модель.
 - в) баланс.
 - г) норматив.
- 20.Ступінь відповідності моделі реальному об'єкту чи процесу, який вона описує, – це ... моделі.
- а) складність
 - б) адекватність
 - в) оптимальність
 - г) чутливість
- 21.Модель, що розглядає систему як єдине ціле, не розкриваючи внутрішньої структури, а лише зв'язок "вхід-вихід", – це :
- а) імітаційна модель.
 - б) оптимізаційна модель.
 - в) модель "чорної скриньки".
 - г) структурна модель.

22. До основних етапів побудови економіко-математичної моделі НЕ належить :

- а) постановка економічної задачі.
- б) вибір типу моделі.
- в) збір та обробка вихідної інформації.
- г) затвердження штатного розпису.

23. Основою для всіх інших видів планування на підприємстві є :
планування.

- а) оперативне
- б) тактичне
- в) стратегічне
- г) фінансове

24. Головним показником виробничої програми у вартісному вираженні є обсяг ... продукції:

- а) реалізованої
- б) товарної
- в) валової
- г) собівартості

25. Бізнес-план найчастіше розробляється для :

- а) поточного контролю виробництва.
- б) залучення інвестицій або отримання кредиту.
- в) розрахунку заробітної плати.
- г) складання статистичної звітності.

26. Метод планування, що передбачає використання думок та знань фахівців, – це :

- а) нормативний.
- б) балансовий.
- в) метод експертних оцінок.
- г) статистичний.

27. Планування "від досягнутого" є характерним для : методу.

- а) нормативного
- б) балансового
- в) статистичного (екстраполяції)
- г) оптимізаційного

28. Найважливішим розділом бізнес-плану для потенційного інвестора є :

- а) резюме.
- б) опис продукції.
- в) маркетинг-план.
- г) фінансовий план.

29. Метою оперативного планування є :

- а) визначення довгострокових цілей.
- б) розробка загальної стратегії.

в) забезпечення ритмічної роботи підприємства та виконання поточних завдань.

г) аналіз фінансового стану.

30. Тип моделей, що дозволяє знайти найкращий варіант рішення за певним критерієм, – це : моделі.

а) описові (описові)

б) імітаційні

в) оптимізаційні

г) "чорної скриньки"

РОЗДІЛ 2. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 7. Персонал і продуктивність праці

1. Сукупність постійних працівників підприємства, що мають необхідну підготовку та досвід, – це :
 - а) трудові ресурси.
 - б) персонал (кадри) підприємства.
 - в) робоча сила.
 - г) населення працездатного віку.
2. Працівники, що здійснюють керівництво підприємством та його підрозділами, належать до категорії :
 - а) спеціалістів.
 - б) службовців.
 - в) робітників.
 - г) керівників.
3. Працівники, що виконують інженерно-технічні, економічні та інші функції, належать до категорії :
 - а) керівників.
 - б) спеціалістів.
 - в) службовців.
 - г) робітників.
4. Працівники, що здійснюють підготовку документації, облік, контроль, господарське обслуговування, – це :
 - а) керівники.
 - б) спеціалісти.
 - в) службовці.
 - г) робітники.
5. Працівники, безпосередньо зайняті у процесі створення матеріальних цінностей або надання виробничих послуг, – це :
 - а) керівники.
 - б) спеціалісти.
 - в) службовці.
 - г) робітники.
6. Поділ персоналу за видами виконуваних робіт – це : структура.
 - а) кваліфікаційна
 - б) професійна
 - в) вікова
 - г) статева
7. Поділ працівників у межах професії за рівнем знань та навичок – це : структура.

- а) професійна
 - б) кваліфікаційна
 - в) посадова
 - г) соціальна
8. Показник ефективності праці, що характеризує кількість продукції на одного працівника за одиницю часу, – це :
- а) трудомісткість.
 - б) фондомісткість.
 - в) матеріаломісткість.
 - г) продуктивність праці (виробіток).
9. Виробіток розраховується як відношення :
- а) обсягу продукції до чисельності працівників (або витрат робочого часу).
 - б) чисельності працівників (або витрат робочого часу) до обсягу продукції.
 - в) фонду оплати праці до чисельності працівників.
 - г) прибутку до чисельності працівників.
10. Показник, обернений до виробітку, що характеризує витрати робочого часу на одиницю продукції, – це :
- а) продуктивність праці.
 - б) трудомісткість.
 - в) фондовіддача.
 - г) матеріаловіддача.
11. До внутрішніх чинників зростання продуктивності праці належить :
- а) загальноекономічна ситуація в країні.
 - б) галузеві особливості.
 - в) удосконалення техніки і технології на підприємстві.
 - г) державна політика.
12. До зовнішніх чинників зростання продуктивності праці НЕ належить:
- а) рівень розвитку науки і техніки в країні.
 - б) природно-кліматичні умови.
 - в) поліпшення організації праці на підприємстві.
 - г) законодавче регулювання трудових відносин.
13. Збільшення частки більш продуктивних видів продукції призводить до зростання продуктивності праці за рахунок :
- а) підвищення технічного рівня.
 - б) поліпшення організації праці.
 - в) структурних зрушень у виробництві.
 - г) підвищення кваліфікації кадрів.
14. Процес визначення майбутніх кількісних та якісних потреб підприємства в персоналі – це :
- а) атестація персоналу.

- б) мотивація персоналу.
 - в) планування персоналу.
 - г) навчання персоналу.
15. При розрахунку чисельності основних робітників-відрядників використовують показники :
- а) норми обслуговування.
 - б) норми часу (трудомісткість виробничої програми) та фонд робочого часу.
 - в) штатний розпис.
 - г) кількість робочих місць.
16. Чисельність допоміжних робітників, зайнятих обслуговуванням обладнання, часто визначають на основі :
- а) норм виробітку.
 - б) норм часу.
 - в) норм обслуговування або кількості робочих місць.
 - г) трудомісткості продукції.
17. Визначення чисельності керівників, спеціалістів і службовців часто базується на :
- а) нормах виробітку.
 - б) нормах часу.
 - в) типових структурах управління та штатних розписах.
 - г) нормах обслуговування.
18. Система принципів та методів управління кадровим потенціалом підприємства – це :
- а) виробнича програма.
 - б) кадрова політика.
 - в) фінансова політика.
 - г) маркетингова стратегія.
19. До функцій системи управління персоналом НЕ належить :
- а) планування потреби в персоналі.
 - б) добір та розстановка кадрів.
 - в) визначення цін на продукцію.
 - г) мотивація та стимулювання праці.
20. Показник плинності кадрів розраховується як відношення :
- а) чисельності прийнятих працівників до середньооблікової чисельності.
 - б) чисельності звільнених працівників (за певними причинами) до середньооблікової чисельності.
 - в) чисельності керівників до загальної чисельності.
 - г) фонду оплати праці до середньооблікової чисельності.
21. У виконанні технологічних операцій з виготовлення основної продукції безпосередньо беруть участь :
- а) допоміжні

- б) основні
 - в) молодший обслуговуючий персонал
 - г) учні
22. Зростання продуктивності праці означає :
- а) збільшення витрат праці на одиницю продукції.
 - б) зменшення обсягу виробництва.
 - в) зменшення витрат праці на одиницю продукції або збільшення випуску за той самий час.
 - г) збільшення чисельності працівників.
23. Резерви підвищення продуктивності праці – це :
- а) вже досягнутий рівень продуктивності.
 - б) невикористані можливості економії витрат праці.
 - в) заплановані показники продуктивності.
 - г) чисельність звільнених працівників.
24. Якісний склад персоналу характеризується :
- а) співвідношенням чоловіків і жінок.
 - б) середнім віком працівників.
 - в) рівнем освіти, кваліфікації, професійним складом.
 - г) часткою працівників у загальній чисельності населення.
25. Процес адаптації нового працівника в колективі та на робочому місці – це :
- а) атестація.
 - б) планування кар'єри.
 - в) професійна орієнтація.
 - г) соціально-психологічна адаптація.
26. Показник продуктивності праці може вимірюватися у :
- а) гривнях.
 - б) людино-годинах.
 - в) тоннах, штуках, метрах на одного працівника (або на людино-годину).
 - г) відсотках.
27. Інтенсивність праці – це :
- а) кількість виробленої продукції.
 - б) напруженість праці, ступінь витрачання фізичної та нервової енергії за одиницю часу.
 - в) тривалість робочого дня.
 - г) рівень кваліфікації працівника.
28. Найбільш точним, але не завжди застосовним методом розрахунку продуктивності праці є :
- а) натуральний.
 - б) вартісний.
 - в) трудовий.
 - г) умовно-натуральний.

29. Головною метою кадрової політики підприємства є :

- а) зменшення витрат на персонал.
- б) забезпечення підприємства кваліфікованими кадрами та їх ефективне використання.
- в) максимальне збільшення чисельності працівників.
- г) створення профспілкової організації.

30. Рух персоналу, пов'язаний зі зміною місця роботи, професії, посади, – це :

- а) продуктивність праці.
- б) структура персоналу.
- в) мобільність персоналу (плинність, внутрішні переміщення).
- г) нормування праці.

Тема 8. Оплата праці на підприємстві, її форми та системи

1. Сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, які спонукають людину до діяльності, – це :

- а) заробітна плата.
- б) стимулювання.
- в) мотивація.
- г) потреба.

2. Винагорода у грошовому виразі, яку роботодавець виплачує працівникові за виконану роботу за трудовим договором, – це :

- а) прибуток.
- б) дохід.
- в) премія.
- г) заробітна плата (оплата праці).

3. Частина заробітної плати, що залежить від результатів праці і визначається тарифами, окладами, розцінками, – це ... заробітна плата.

- а) додаткова
- б) заохочувальна
- в) основна
- г) мінімальна

4. Винагорода за працю понад норми, за успіхи, винахідливість та особливі умови праці – це : заробітна плата.

- а) основна
- б) додаткова
- в) номінальна
- г) реальна

5. Функція заробітної плати, що забезпечує відтворення робочої сили працівника та його сім'ї, – це ... функція.

- а) стимулююча
- б) регулююча

- в) соціальна
 - г) відтворювальна
6. Функція заробітної плати, що спонукає працівника до підвищення продуктивності, якості, кваліфікації, – це ... функція.
- а) відтворювальна
 - б) стимулююча
 - в) соціальна
 - г) облікова
7. Встановлений державою мінімальний розмір оплати праці за просту, некваліфіковану працю за місячну норму – це :
- а) тарифна ставка.
 - б) посадовий оклад.
 - в) мінімальна заробітна плата.
 - г) середня заробітна плата.
8. Сукупність тарифних сіток, ставок, схем окладів і характеристик для диференціації оплати праці – це ... система.
- а) преміювання
 - б) оплати праці
 - в) тарифна (тарифно-посадова)
 - г) колективного договору
9. Форма оплати праці, при якій заробіток залежить від відпрацьованого часу та тарифної ставки (окладу), – це :
- а) відрядна.
 - б) почасова (погодинна).
 - в) акордна.
 - г) комісійна.
10. Форма оплати праці, при якій заробіток залежить від кількості виготовленої продукції та розцінок, – це :
- а) почасова.
 - б) відрядна.
 - в) тарифна.
 - г) безтарифна.
11. Система оплати праці, при якій заробіток робітника прямо залежить від його виробітку, називається :
- а) прямою відрядною.
 - б) відрядно-преміальною.
 - в) відрядно-прогресивною.
 - г) непрямою відрядною.
12. Система оплати праці, де виробіток понад норму оплачується за підвищеними розцінками, називається :
- а) прямою відрядною.
 - б) відрядно-преміальною.
 - в) відрядно-прогресивною.

г) акордною.

13. Система оплати праці, де заробіток допоміжного робітника залежить від результатів основних робітників, яких він обслуговує, – це :

а) пряма відрядна.

б) непряма відрядна.

в) акордна.

г) почасово-преміальна.

14. Система оплати праці, де заробіток встановлюється за весь комплекс робіт з визначеним терміном виконання, – це :

а) відрядно-прогресивна.

б) непряма відрядна.

в) акордна.

г) комісійна.

15. Система оплати праці, де працівник отримує заробіток за тарифною ставкою (окладом) за фактично відпрацьований час, називається :

а) простою почасовою.

б) почасово-преміальною.

в) прямою відрядною.

г) акордною.

16. Система оплати праці, де працівник крім заробітку за

відпрацьований час отримує премію за досягнення показників, – це :

а) проста почасова.

б) почасово-преміальна.

в) відрядно-преміальна.

г) відрядно-прогресивна.

17. Сума нарахованої заробітної плати в грошовому вираженні – це :
заробітна плата.

а) реальна

б) номінальна

в) мінімальна

г) середня

18. Кількість товарів та послуг, які можна придбати за номінальну зарплату після сплати податків, – це ... заробітна плата.

а) номінальна

б) реальна

в) основна

г) додаткова

19. Принцип регулювання поведінки працівників, що передбачає відповідність винагороди трудовому внеску, – це принцип :

а) комплексності.

б) гнучкості.

в) справедливості.

г) своєчасності.

20. При роботі конвеєра, де виробіток важко виміряти індивідуально, доцільною є ... форма оплати праці.
- а) пряма відрядна
 - б) відрядно-прогресивна
 - в) почасова
 - г) акордна
21. Зростання обсягів виробництва більше стимулює ... форма оплати праці.
- а) почасова
 - б) відрядна
 - в) проста почасова
 - г) почасово-преміальна
22. Тарифна ставка першого розряду є :
- а) найвищою в тарифній сітці.
 - б) середньою в тарифній сітці.
 - в) базою для розрахунку ставок наступних розрядів, найнижчою.
 - г) не використовується в тарифній системі.
23. Колективні форми оплати праці доцільно застосовувати, коли :
- а) праця має суто індивідуальний характер.
 - б) результат праці залежить від спільних зусиль групи працівників (бригади).
 - в) необхідно максимально спростити розрахунок зарплати.
 - г) працівники мають низьку кваліфікацію.
24. До недоліків відрядної форми оплати праці можна віднести :
- а) слабкий зв'язок між заробітком та результатами праці.
 - б) можливе погіршення якості продукції в гонитві за кількістю.
 - в) складність обліку відпрацьованого часу.
 - г) відсутність стимулів до збільшення виробітку.
25. Основний документ, що регулює оплату праці на підприємстві на основі законодавства та угод, – це :
- а) статут підприємства.
 - б) наказ директора.
 - в) колективний договір (або Положення про оплату праці).
 - г) посадова інструкція.
26. Для диференціації посадових окладів керівників, спеціалістів та службовців використовується :
- а) тарифна сітка.
 - б) схема посадових окладів.
 - в) відрядна розцінка.
 - г) норма виробітку.
27. Безтарифна система оплати праці передбачає :
- а) використання єдиної тарифної сітки.

б) встановлення заробітку залежно від кваліфікаційного рівня та/або коефіцієнта трудової участі працівника в колективних результатах.

в) тільки почасову оплату.

г) тільки відрядну оплату.

28. Фонд оплати праці – це :

а) сума основної заробітної плати всіх працівників.

б) сума додаткової заробітної плати всіх працівників.

в) загальна сума нарахованої заробітної плати за певний період.

г) прибуток підприємства.

29. При почасовій формі оплати праці основним нормативом є :

а) норма виробітку.

б) норма часу.

в) норма обслуговування.

г) тарифна ставка (оклад) та тривалість робочого часу.

30. Система оплати праці, що передбачає виплату винагороди у вигляді відсотка від обсягу продажу або доходу, – це :

а) акордна.

б) непряма відрядна.

в) почасово-преміальна.

г) комісійна.

Тема 9. Соціально-трудові відносини на підприємстві

1. Система взаємозв'язків між найманими працівниками, роботодавцями та державою у процесі трудової діяльності – це :

а) виробничі відносини.

б) соціально-трудові відносини.

в) ринкові відносини.

г) організаційні відносини.

2. Основними суб'єктами соціально-трудових відносин на рівні підприємства є :

а) держава та постачальники.

б) наймані працівники та роботодавець.

в) споживачі та конкуренти.

г) керівники та підлеглі.

3. Ознакою, що НЕ є характерною для соціально-трудових відносин, є :

а) виникнення у сфері праці.

б) соціальний характер.

в) регулювання правовими та соціальними нормами.

г) стосунок виключно до технології виробництва.

4. Тип соціально-трудових відносин, що базується на взаємній повазі, довірі, співробітництві та пошуку компромісів, – це :

а) патерналізм.

б) конкуренція.

- в) соціальне партнерство.
 - г) конфронтація.
5. Тип соціально-трудових відносин, що характеризується протистоянням інтересів та частими конфліктами, – це :
- а) соціальне партнерство.
 - б) патерналізм.
 - в) солідарність.
 - г) конфронтація (антагонізм).
6. До складових системи соціально-трудових відносин НЕ належить :
- а) суб'єкти відносин.
 - б) предмет відносин.
 - в) механізм регулювання.
 - г) технологія виробництва продукції.
7. Представницьким органом найманих працівників у соціально-трудових відносинах на підприємстві найчастіше виступає :
- а) рада директорів.
 - б) адміністрація підприємства.
 - в) профспілкова організація.
 - г) служба маркетингу.
8. Основний документ, що регулює соціально-трудові відносини на підприємстві та укладається між роботодавцем і колективом, – це :
- а) статут підприємства.
 - б) трудовий договір (контракт).
 - в) колективний договір.
 - г) посадова інструкція.
9. Система цінностей, переконань, норм поведінки, традицій, що поділяються членами організації, – це :
- а) організаційна структура.
 - б) виробнича структура.
 - в) корпоративна (організаційна) культура.
 - г) соціальна інфраструктура.
10. Функція корпоративної культури, що сприяє згуртуванню колективу та формуванню почуття єдності, – це ... функція.
- а) охоронна
 - б) адаптивна
 - в) інтеграційна
 - г) регулююча
11. Функція корпоративної культури, що допомагає новим працівникам засвоїти норми та правила поведінки, – це ... функція.
- а) мотиваційна
 - б) адаптивна
 - в) охоронна
 - г) комунікативна

12. Сильна корпоративна культура характеризується :
- а) чітко визначеними цінностями, які поділяються більшістю працівників.
 - б) відсутністю будь-яких норм і правил.
 - в) постійними конфліктами в колективі.
 - г) частими змінами керівництва.
13. До зовнішніх проявів корпоративної культури НЕ належить :
- а) фірмовий стиль (логотип, одяг).
 - б) особливості ділового спілкування.
 - в) традиції та ритуали.
 - г) особисті переконання окремих працівників.
14. Тип корпоративної культури, орієнтований на владу, контроль, жорстку ієрархію, – це культура :
- а) ролі.
 - б) завдання.
 - в) влади.
 - г) особистості.
15. Тип корпоративної культури, де головне – чітке виконання правил, процедур, обов'язків, – це культура :
- а) влади.
 - б) ролі.
 - в) завдання.
 - г) особистості.
16. Тип корпоративної культури, орієнтований на вирішення завдань, проектів, де цінується професіоналізм та гнучкість, – це культура :
- а) влади.
 - б) ролі.
 - в) завдання.
 - г) особистості.
17. Тип корпоративної культури, де організація існує для підтримки членів, а індивідуальні цілі переважають, – це культура :
- а) влади.
 - б) ролі.
 - в) завдання.
 - г) особистості.
18. Вплив корпоративної культури на діяльність підприємства проявляється у :
- а) тільки у зовнішньому вигляді працівників.
 - б) мотивації персоналу, ефективності комунікацій, адаптації до змін, іміджі підприємства.
 - в) тільки у відносинах з клієнтами.
 - г) тільки у фінансових показниках.
19. Соціальний діалог – це :

- а) процес переговорів виключно між працівниками.
 - б) процес взаємодії між державою, роботодавцями та працівниками для вирішення соціально-економічних питань.
 - в) спілкування керівника з підлеглими.
 - г) рекламна кампанія підприємства.
20. Рівень соціально-трудових відносин, що охоплює взаємодію на рівні конкретного підприємства, – це ... рівень.
- а) національний
 - б) галузевий
 - в) регіональний
 - г) локальний (виробничий)
21. До методів вирішення трудових конфліктів НЕ належить :
- а) переговори.
 - б) посередництво.
 - в) звільнення всіх учасників конфлікту.
 - г) арбітраж (трудоий).
22. Соціальна відповідальність бізнесу передбачає :
- а) тільки своєчасну сплату податків.
 - б) добровільний внесок бізнесу в соціальний, економічний та екологічний розвиток суспільства.
 - в) максимізацію прибутку будь-якими засобами.
 - г) дотримання лише мінімальних вимог законодавства.
23. Елемент системи соціально-трудових відносин, що визначає умови найму, робочого часу, відпочинку, оплати праці, – це :
- а) суб'єкти відносин.
 - б) предмет відносин.
 - в) рівень відносин.
 - г) механізм регулювання.
24. Патерналістський тип відносин характеризується :
- а) повною рівноправністю сторін.
 - б) "батьківською" турботою роботодавця про працівників в обмін на їх лояльність.
 - в) постійною боротьбою за права.
 - г) відсутністю взаємодії.
25. Функція корпоративної культури, що встановлює стандарти поведінки та контролює їх дотримання, – це ... функція.
- а) інтеграційна
 - б) адаптивна
 - в) регулююча
 - г) мотиваційна
26. Головною метою соціального партнерства є :
- а) загострення конфліктів.

б) досягнення згоди та балансу інтересів між працівниками та роботодавцями.

в) ліквідація профспілок.

г) збільшення робочого дня.

27. Неформальні групи та відносини в колективі є частиною :

а) тільки формальної структури.

б) корпоративної культури (її неформального аспекту).

в) виробничої структури.

г) зовнішнього середовища.

28. Синдром "професійного вигорання" пов'язаний з :

а) позитивними соціально-трудохими відносинами.

б) високою мотивацією.

в) несприятливим психологічним кліматом, стресами на роботі.

г) сильною корпоративною культурою.

29. Згуртованість колективу є показником :

а) рівня плинності кадрів.

б) ефективності корпоративної культури та соціально-трудохи відносин.

в) кваліфікації персоналу.

г) розміру заробітної плати.

30. Взаємозв'язок між суб'єктами соціально-трудохи відносин здійснюється через :

а) тільки накази керівництва.

б) комунікації, переговори, консультації, угоди.

в) тільки страйки.

г) тільки звіти.

Тема 10. Основний капітал підприємства

1. Частина виробничого капіталу, що бере участь у багатьох циклах виробництва, зберігає натуральну форму та переносить вартість частинами, – це :

а) оборотний капітал.

б) основний капітал (основні засоби).

в) фінансові інвестиції.

г) нематеріальні активи.

2. До складу основного капіталу (основних засобів) НЕ належать :

а) будівлі та споруди.

б) машини та обладнання.

в) запаси сировини та матеріалів.

г) транспортні засоби.

3. Основні засоби поділяють на виробничі та невиробничі за ознакою :

а) ступеня використання.

б) належності.

- в) участі у виробничому процесі.
г) речового складу.
4. Активна частина основних засобів – це :
- а) будівлі та споруди.
б) машини, обладнання, інструменти, що безпосередньо впливають на предмет праці.
в) транспортні засоби.
г) багаторічні насадження.
5. Вартість придбання або створення основних засобів, включаючи витрати на доставку, монтаж та налагодження, – це : вартість.
- а) залишкова
б) відновна
в) первісна
г) ліквідаційна
6. Вартість відтворення основних засобів у сучасних умовах – це : вартість.
- а) первісна
б) залишкова
в) відновна
г) балансова
7. Первісна (або відновна) вартість основних засобів за вирахуванням суми накопиченого зносу – це ... вартість.
- а) ліквідаційна
б) балансова
в) залишкова
г) середньорічна
8. Вартість, за якою основні засоби відображаються в бухгалтерському балансі, – це ... вартість.
- а) ринкова
б) ліквідаційна
в) відновна
г) балансова (зазвичай, залишкова)
9. Процес втрати основними засобами своєї вартості та споживчих властивостей – це :
- а) амортизація.
б) ремонт.
в) модернізація.
г) спрацювання (знос).
10. Знос основних засобів внаслідок їх експлуатації або впливу природних факторів – це ... знос.
- а) моральний першого роду
б) моральний другого роду
в) фізичний

г) технологічний

11. Знос основних засобів внаслідок появи більш дешевих аналогів – це ... знос.

а) фізичний

б) моральний першого роду

в) моральний другого роду

г) функціональний

12. Знос основних засобів внаслідок появи більш продуктивних та досконаліх аналогів – це ... знос.

а) фізичний

б) моральний першого роду

в) моральний другого роду

г) економічний

13. Процес поступового перенесення вартості основних засобів на вартість продукції для накопичення коштів на відтворення – це :

а) спрацювання.

б) ремонт.

в) амортизація.

г) модернізація.

14. Метод нарахування амортизації, де річна сума визначається діленням вартості, що амортизується, на строк використання, – це ... метод.

а) зменшення залишкової вартості

б) кумулятивний

в) виробничий

г) прямолінійний (рівномірного списання)

15. Метод нарахування амортизації, де сума залежить від обсягу виробленої продукції, – це ... метод.

а) прямолінійний

б) зменшення залишкової вартості

в) виробничий

г) кумулятивний

16. Заміна зношених частин основних засобів, підтримання їх у робочому стані – це :

а) модернізація.

б) реконструкція.

в) ремонт.

г) ліквідація.

17. Комплекс заходів щодо поліпшення техніко-економічних показників основних засобів – це :

а) ремонт (капітальний).

б) модернізація.

в) технічне обслуговування.

г) консервація.

18. Показник, що характеризує обсяг продукції (доходу) на одиницю вартості основних засобів, – це :
- а) фондомісткість.
 - б) фондovіддача.
 - в) фондоозброєність праці.
 - г) коефіцієнт зносу.
19. Показник, обернений до фондovіддачі, що показує вартість ОЗ на одиницю продукції (доходу), – це :
- а) фондovіддача.
 - б) фондомісткість.
 - в) рентабельність основних засобів.
 - г) коефіцієнт оновлення.
20. Показник, що характеризує вартість ОЗ на одного працівника, – це :
- а) фондovіддача.
 - б) фондомісткість.
 - в) фондоозброєність праці.
 - г) продуктивність праці.
21. Коефіцієнт, що показує частку нових ОЗ, які надійшли за період, у їх вартості на кінець періоду, – це коефіцієнт :
- а) вибуття.
 - б) зносу.
 - в) оновлення.
 - г) придатності.
22. Коефіцієнт, що показує частку ОЗ, які вибули за період, у їх вартості на початок періоду, – це коефіцієнт :
- а) оновлення.
 - б) зносу.
 - в) вибуття.
 - г) придатності.
23. Коефіцієнт, що розраховується як відношення суми накопиченого зносу до первісної (відновної) вартості ОЗ, – це коефіцієнт :
- а) оновлення.
 - б) вибуття.
 - в) придатності.
 - г) зносу.
24. До шляхів підвищення ефективності використання основних засобів НЕ належить :
- а) збільшення часу роботи обладнання (змінності).
 - б) підвищення інтенсивності використання обладнання.
 - в) зменшення обсягів виробництва.
 - г) прискорення впровадження нової техніки та технологій.
25. Вид відтворення ОЗ, що передбачає лише заміну зношених засобів без збільшення кількості чи поліпшення якості, – це ... відтворення.

- а) розширене
 - б) просте
 - в) модернізація як вид
 - г) реконструкція як вид
26. Оренда основних засобів – це :
- а) форма відтворення ОЗ.
 - б) форма фінансування ОЗ.
 - в) спосіб тимчасового користування ОЗ за плату.
 - г) метод нарахування амортизації.
27. Фінансова оренда (лізинг) відрізняється від операційної тим, що :
- а) має коротший термін.
 - б) передбачає перехід права власності до орендаря після закінчення терміну договору (або можливість викупу).
 - в) не передбачає орендної плати.
 - г) стосується тільки нерухомості.
28. Джерелами формування основного капіталу можуть бути :
- а) тільки власний капітал.
 - б) тільки позиковий капітал.
 - в) власний капітал (статутний, прибуток, амортизаційні відрахування) та позиковий капітал (кредити, лізинг).
 - г) тільки амортизаційні відрахування.
29. Вартість ОЗ, яку очікується отримати від їх реалізації (ліквідації) після закінчення строку використання, – це ... вартість.
- а) первісна
 - б) залишкова
 - в) відновна
 - г) ліквідаційна
30. Збільшення частки активної частини ОЗ у їх загальній вартості сприяє :
- а) зменшенню фондівдачі.
 - б) збільшенню фондівдачі.
 - в) збільшенню фондомісткості.
 - г) збільшенню коефіцієнта зносу.

Тема 11. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи підприємства

1. Ресурси, що не мають матеріальної форми, але беруть участь у господарській діяльності та приносять дохід, – це:
 - а) основні засоби.
 - б) оборотні засоби.
 - в) нематеріальні ресурси.
 - г) фінансові ресурси.
2. До об'єктів промислової власності НЕ належать:
 - а) винаходи.

- б) корисні моделі.
 - в) ноу-хау.
 - г) промислові зразки.
3. Право на користування певним об'єктом промислової власності, що засвідчується відповідним документом, – це:
- а) гудвіл.
 - б) патент.
 - в) ліцензія.
 - г) авторське право.
4. Сукупність технічних, комерційних та інших знань, оформлених у вигляді документації, виробничого досвіду, необхідних для організації виробництва, але не запатентованих, – це:
- а) гудвіл.
 - б) торговельна марка.
 - в) ноу-хау.
 - г) промисловий зразок.
5. Різниця між ринковою вартістю підприємства як цілісного майнового комплексу та балансовою вартістю його активів – це:
- а) ноу-хау.
 - б) гудвіл (ділова репутація).
 - в) франшиза.
 - г) авторське право.
6. Нематеріальні ресурси, що ідентифіковані, контролюються підприємством та використовуються протягом періоду більше одного року для отримання економічних вигод, – це:
- а) інформаційні ресурси.
 - б) нематеріальні активи.
 - в) об'єкти промислової власності.
 - г) гудвіл.
7. До складу нематеріальних активів належать:
- а) запаси сировини.
 - б) права користування природними ресурсами, патенти, ліцензії.
 - в) будівлі та споруди.
 - г) грошові кошти.
8. Право автора на створений ним твір науки, літератури, мистецтва – це:
- а) патент.
 - б) торговельна марка.
 - в) авторське право.
 - г) промисловий зразок.
9. Оцінка нематеріальних активів при їх придбанні здійснюється за:
- а) залишковою вартістю.
 - б) ліквідаційною вартістю.

- в) первісною вартістю (вартістю придбання).
 - г) відновною вартістю.
10. Процес втрати нематеріальними активами своєї вартості внаслідок появи нових, більш досконаlih аналогів або закінчення терміну дії прав – це:
- а) фізичний знос.
 - б) амортизація.
 - в) моральне старіння (знос).
 - г) ремонт.
11. Інформація, що має комерційну цінність через її невідомість третім особам, до якої немає вільного доступу на законній підставі, – це:
- а) публічна інформація.
 - б) ноу-хау.
 - в) комерційна таємниця.
 - г) гудвіл.
12. До нематеріальних ресурсів підприємства відносять:
- а) тільки патенти та ліцензії.
 - б) тільки програмне забезпечення.
 - в) об'єкти інтелектуальної власності, інформаційні ресурси, ділову репутацію.
 - г) тільки будівлі та споруди.
13. Вартість нематеріального активу, яка систематично розподіляється протягом строку його корисного використання, – це:
- а) ліквідаційна вартість.
 - б) вартість, що амортизується.
 - в) первісна вартість.
 - г) залишкова вартість.
14. Строк, протягом якого очікується використання нематеріального активу підприємством, – це:
- а) термін дії патенту.
 - б) строк корисного використання.
 - в) звітний період.
 - г) гарантійний термін.
15. Нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється з метою:
- а) збільшення прибутку.
 - б) перенесення їх вартості на витрати підприємства.
 - в) зменшення податків.
 - г) збільшення їх залишкової вартості.
16. До об'єктів права інтелектуальної власності належать:
- а) тільки винаходи та корисні моделі.
 - б) тільки торговельні марки та географічні зазначення.

в) літературні та художні твори, комп'ютерні програми, винаходи, торговельні марки тощо.

г) тільки ноу-хау та комерційна таємниця.

17. Використання сучасних інформаційних технологій на підприємстві дозволяє:

а) тільки збільшити кількість паперових документів.

б) підвищити ефективність управління, прискорити обмін інформацією.

в) зменшити потребу в кваліфікованому персоналі.

г) збільшити витрати на виробництво.

18. Нематеріальні активи відображаються в балансі підприємства за:

а) ринковою вартістю.

б) первісною вартістю.

в) залишковою вартістю.

г) ліквідаційною вартістю.

19. Створення позитивного іміджу підприємства, лояльності клієнтів та партнерів формує такий нематеріальний ресурс, як:

а) патент.

б) ноу-хау.

в) гудвіл.

г) авторське право.

20. Витрати на створення торговельної марки власними силами підприємства:

а) завжди визнаються нематеріальним активом.

б) не визнаються нематеріальним активом, а відносяться на витрати періоду.

в) визнаються нематеріальним активом тільки після реєстрації.

г) визнаються основними засобами.

21. Програмні продукти, придбані підприємством для використання у своїй діяльності, є:

а) основними засобами.

б) запасами.

в) нематеріальними активами (якщо відповідають критеріям визнання).

г) витратами майбутніх періодів.

22. Амортизація нематеріальних активів нараховується протягом:

а) усього періоду існування підприємства.

б) строку їх корисного використання.

в) одного року.

г) терміну дії патенту, незалежно від використання.

23. Нематеріальні активи з невизначеним строком корисного використання:

а) амортизуються протягом 20 років.

б) не підлягають амортизації.

в) амортизуються за прямолінійним методом.

- г) амортизуються за виробничим методом.
24. Переоцінка нематеріальних активів проводиться для:
- а) зменшення податку на прибуток.
 - б) відображення їх за справедливою вартістю.
 - в) збільшення суми амортизації.
 - г) спрощення бухгалтерського обліку.
25. Вибуття нематеріальних активів може відбуватися внаслідок:
- а) тільки продажу.
 - б) тільки ліквідації.
 - в) продажу, безоплатної передачі, ліквідації, невідповідності критеріям визнання активом.
 - г) тільки морального зносу.
26. Ефективність використання нематеріальних ресурсів впливає на:
- а) тільки розмір заробітної плати.
 - б) конкурентоспроможність підприємства та його фінансові результати.
 - в) тільки кількість працівників.
 - г) тільки вартість основних засобів.
27. Позначення, що служить для розрізнення товарів і послуг одних виробників від інших, – це:
- а) промисловий зразок.
 - б) торговельна марка (знак для товарів і послуг).
 - в) ноу-хау.
 - г) винахід.
28. Інформація як ресурс характеризується:
- а) можливістю необмеженого копіювання без втрати оригіналу.
 - б) фізичним зносом.
 - в) матеріальною формою.
 - г) обмеженим терміном зберігання.
29. "Ноу-хау" є об'єктом:
- а) авторського права.
 - б) патентного права.
 - в) комерційної таємниці.
 - г) суміжних прав.
30. Гудвіл виникає при:
- а) створенні підприємства.
 - б) придбанні підприємства як цілісного майнового комплексу за ціною, вищою за вартість його чистих активів.
 - в) ліквідації підприємства.
 - г) оренді підприємства.

Тема 12. Оборотний капітал підприємства

1. Частина капіталу підприємства, яка повністю споживається протягом одного операційного циклу і переносить свою вартість на готову продукцію одразу, – це:
 - а) основний капітал.
 - б) власний капітал.
 - в) позиковий капітал.
 - г) оборотний капітал.
2. До складу оборотного капіталу НЕ входять:
 - а) виробничі запаси.
 - б) незавершене виробництво.
 - в) машини та обладнання.
 - г) готова продукція на складі.
3. За функціональною роллю у процесі виробництва оборотний капітал поділяється на:
 - а) власний і позиковий.
 - б) нормований і ненормований.
 - в) оборотні фонди і фонди обігу.
 - г) грошові кошти та дебіторську заборгованість.
4. Елементи оборотного капіталу, що обслуговують сферу виробництва (запаси, незавершене виробництво), – це:
 - а) фонди обігу.
 - б) оборотні фонди.
 - в) грошові кошти.
 - г) готова продукція.
5. Елементи оборотного капіталу, що обслуговують сферу обігу (готова продукція, грошові кошти, дебіторська заборгованість), – це:
 - а) оборотні фонди.
 - б) фонди обігу.
 - в) виробничі запаси.
 - г) незавершене виробництво.
6. Тривалість періоду від моменту придбання запасів до отримання коштів від реалізації готової продукції – це:
 - а) виробничий цикл.
 - б) фінансовий цикл.
 - в) операційний цикл.
 - г) технологічний цикл.
7. Мінімально необхідна сума оборотних засобів для забезпечення безперебійної діяльності підприємства – це:
 - а) статутний капітал.
 - б) нерозподілений прибуток.
 - в) норматив оборотних засобів.
 - г) кредиторська заборгованість.

8. Метод розрахунку нормативів оборотних засобів, що базується на аналізі фактичних залишків за попередні періоди, – це:
- а) метод прямого розрахунку.
 - б) аналітичний метод.
 - в) коефіцієнтний метод.
 - г) балансовий метод.
9. Метод розрахунку нормативів, що передбачає обґрунтування потреби в оборотних засобах по кожному елементу окремо, – це:
- а) аналітичний метод.
 - б) коефіцієнтний метод.
 - в) метод прямого розрахунку.
 - г) статистичний метод.
10. До власних джерел фінансування оборотного капіталу належить:
- а) банківські кредити.
 - б) кредиторська заборгованість.
 - в) статутний капітал, прибуток, стійкі пасиви.
 - г) комерційний кредит.
11. До позикових джерел фінансування оборотного капіталу НЕ належить:
- а) короткострокові банківські кредити.
 - б) нерозподілений прибуток.
 - в) комерційні кредити.
 - г) кредиторська заборгованість постачальникам.
12. Показник, що характеризує кількість оборотів оборотного капіталу за певний період, – це:
- а) тривалість одного обороту.
 - б) коефіцієнт оборотності.
 - в) коефіцієнт завантаження.
 - г) рентабельність оборотного капіталу.
13. Коефіцієнт оборотності оборотного капіталу розраховується як відношення:
- а) середньорічної вартості оборотного капіталу до виручки від реалізації.
 - б) виручки від реалізації (собівартості реалізованої продукції) до середньорічної вартості оборотного капіталу.
 - в) прибутку до середньорічної вартості оборотного капіталу.
 - г) тривалості періоду до тривалості одного обороту.
14. Показник, що характеризує тривалість одного обороту оборотного капіталу в днях, – це:
- а) коефіцієнт оборотності.
 - б) коефіцієнт завантаження.
 - в) тривалість одного обороту.
 - г) рентабельність оборотного капіталу.

15. Тривалість одного обороту розраховується як відношення:
- а) середньорічної вартості оборотного капіталу до одnodенної виручки.
 - б) кількості днів у періоді до коефіцієнта оборотності.
 - в) виручки від реалізації до кількості днів у періоді.
 - г) коефіцієнта оборотності до кількості днів у періоді.
16. Показник, що показує, скільки оборотного капіталу припадає на одну гривню реалізованої продукції, – це:
- а) коефіцієнт оборотності.
 - б) тривалість одного обороту.
 - в) коефіцієнт завантаження засобів в обороті.
 - г) фондвіддача.
17. Прискорення оборотності оборотного капіталу призводить до:
- а) збільшення потреби в оборотному капіталі.
 - б) вивільнення оборотного капіталу.
 - в) зменшення обсягів реалізації.
 - г) збільшення тривалості операційного циклу.
18. До шляхів підвищення ефективності використання оборотного капіталу належить:
- а) збільшення виробничих запасів понад норму.
 - б) уповільнення інкасації дебіторської заборгованості.
 - в) скорочення тривалості виробничого циклу, оптимізація запасів.
 - г) збільшення обсягів незавершеного виробництва.
19. Абсолютне вивільнення оборотних засобів означає:
- а) збільшення обсягу реалізації при незмінній сумі оборотних засобів.
 - б) зменшення суми оборотних засобів при незмінному або зростаючому обсязі реалізації.
 - в) збільшення суми оборотних засобів.
 - г) зменшення коефіцієнта оборотності.
20. Відносне вивільнення оборотних засобів означає:
- а) зменшення суми оборотних засобів.
 - б) збільшення коефіцієнта оборотності при зростанні обсягів реалізації.
 - в) зменшення обсягів реалізації.
 - г) збільшення тривалості одного обороту.
21. Частина оборотних засобів, потреба в якій залежить від обсягу виробництва та встановлених норм, – це:
- а) ненормовані оборотні засоби.
 - б) нормовані оборотні засоби.
 - в) власний капітал.
 - г) позиковий капітал.
22. До ненормованих оборотних засобів належать:
- а) виробничі запаси.
 - б) незавершене виробництво.

в) готова продукція на складі, грошові кошти, дебіторська заборгованість.

г) витрати майбутніх періодів.

23. Тривалість періоду від моменту оплати постачальникам до отримання коштів від покупців – це:

а) операційний цикл.

б) виробничий цикл.

в) фінансовий цикл.

г) цикл обігу грошових коштів.

24. Забезпечення підприємства оборотним капіталом у необхідному обсязі та ефективне його використання є умовою:

а) тільки збільшення прибутку.

б) тільки зменшення витрат.

в) фінансової стійкості та безперервної діяльності.

г) тільки збільшення частки ринку.

25. Співвідношення між окремими елементами оборотного капіталу – це його:

а) розмір.

б) структура.

в) оборотність.

г) рентабельність.

26. Зменшення тривалості операційного циклу сприяє:

а) збільшенню потреби в оборотному капіталі.

б) зменшенню потреби в оборотному капіталі.

в) збільшенню дебіторської заборгованості.

г) зменшенню обсягів виробництва.

27. Політика управління оборотним капіталом, що передбачає мінімізацію всіх видів оборотних активів, – це:

а) консервативна політика.

б) поміркована політика.

в) агресивна політика.

г) збалансована політика.

28. Політика управління оборотним капіталом, що передбачає створення значних резервів оборотних активів, – це:

а) агресивна політика.

б) поміркована політика.

в) консервативна політика.

г) ризикова політика.

29. Ефективність використання оборотного капіталу впливає на:

а) тільки на розмір основних засобів.

б) тільки на чисельність персоналу.

в) фінансові результати діяльності підприємства.

г) тільки на якість продукції.

30. Оптимальний розмір виробничих запасів залежить від:

а) тільки від ціни сировини.

б) тільки від обсягу виробництва.

в) потреби у матеріалах, умов постачання, витрат на зберігання та ризику дефіциту.

г) тільки від розміру складу.

РОЗДІЛ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 13. Інвестицій підприємства

1. Вкладення капіталу з метою його приросту в майбутньому – це:
 - а) витрати.
 - б) доходи.
 - в) інвестиції.
 - г) амортизація.
2. За об'єктами вкладень інвестиції поділяються на:
 - а) власні та позикові.
 - б) короткострокові та довгострокові.
 - в) реальні та фінансові.
 - г) прямі та портфельні.
3. Вкладення капіталу у створення або придбання основних засобів, нематеріальних активів, приріст запасів – це:
 - а) фінансові інвестиції.
 - б) реальні інвестиції.
 - в) портфельні інвестиції.
 - г) спекулятивні інвестиції.
4. Вкладення капіталу у фінансові інструменти (акції, облігації, інші цінні папери) – це:
 - а) реальні інвестиції.
 - б) фінансові інвестиції.
 - в) капітальні вкладення.
 - г) інноваційні інвестиції.
5. Фізичні або юридичні особи, які здійснюють інвестиційну діяльність, – це:
 - а) емітенти.
 - б) інвестори.
 - в) позичальники.
 - г) кредитори.
6. До внутрішніх джерел формування інвестиційних ресурсів підприємства належать:
 - а) банківські кредити.
 - б) кошти від емісії акцій.
 - в) прибуток, амортизаційні відрахування.
 - г) бюджетні асигнування.
7. До зовнішніх джерел формування інвестиційних ресурсів НЕ належать:
 - а) амортизаційні відрахування.
 - б) кредити банків та інших фінансових установ.

- в) кошти від продажу акцій та облігацій.
 - г) іноземні інвестиції.
8. Основним принципом оцінки ефективності реальних інвестицій є:
- а) максимізація обсягу інвестицій.
 - б) мінімізація терміну окупності.
 - в) порівняння очікуваних доходів з витратами на інвестиції з урахуванням фактору часу.
 - г) максимізація кількості інвестиційних проектів.
9. Показник, що відображає суму дисконтованих грошових потоків від інвестиційного проекту за вирахуванням початкових інвестицій, – це:
- а) термін окупності.
 - б) індекс рентабельності.
 - в) чиста теперішня вартість (NPV).
 - г) внутрішня норма дохідності (IRR).
10. Ставка дисконтування, при якій чиста теперішня вартість інвестиційного проекту дорівнює нулю, – це:
- а) індекс рентабельності.
 - б) термін окупності.
 - в) внутрішня норма дохідності (IRR).
 - г) ставка рефінансування.
11. Період часу, необхідний для того, щоб сума дисконтованих грошових надходжень від проекту дорівнювала сумі початкових інвестицій, – це:
- а) чиста теперішня вартість.
 - б) внутрішня норма дохідності.
 - в) індекс рентабельності.
 - г) дисконтований термін окупності.
12. Відношення теперішньої вартості майбутніх грошових потоків до початкових інвестицій – це:
- а) внутрішня норма дохідності.
 - б) чиста теперішня вартість.
 - в) індекс рентабельності (PI).
 - г) термін окупності.
13. Вкладення коштів у різні види фінансових інструментів з метою диверсифікації ризиків та отримання доходу – це:
- а) пряме інвестування.
 - б) реальне інвестування.
 - в) портфельне інвестування.
 - г) стратегічне інвестування.
14. До фінансових інструментів належать:
- а) будівлі та споруди.
 - б) акції, облігації, депозитні сертифікати.

- в) патенти та ліцензії.
г) обладнання та транспортні засоби.
15. Цінний папір, що засвідчує право власності на частку в статутному капіталі акціонерного товариства та дає право на отримання дивідендів, – це:
- а) облігація.
б) вексель.
в) акція.
г) депозитний сертифікат.
16. Борговий цінний папір, що засвідчує внесення його власником грошових коштів і підтверджує зобов'язання емітента відшкодувати номінальну вартість та виплатити дохід, – це:
- а) акція.
б) облігація.
в) опціон.
г) ф'ючерс.
17. Оцінка ефективності фінансового інвестування базується на аналізі:
- а) тільки дохідності.
б) тільки ризику.
в) співвідношення дохідності, ризику та ліквідності фінансових інструментів.
г) тільки терміну інвестування.
18. Сукупність заходів, спрямованих на залучення, розміщення та ефективного використання інвестиційних ресурсів підприємства, – це:
- а) маркетингова політика.
б) кадрова політика.
в) інвестиційна політика.
г) цінова політика.
19. Реальні інвестиції, спрямовані на створення нових або розширення діючих виробничих потужностей, – це:
- а) інвестиції на заміну.
б) інвестиції на модернізацію.
в) інвестиції на розширення.
г) інвестиції у нематеріальні активи.
20. Фактор часу в інвестиційному аналізі враховується за допомогою:
- а) інфляції.
б) дисконтування.
в) амортизації.
г) оподаткування.
21. Якщо NPV інвестиційного проекту більша за нуль, то проект вважається:
- а) неприйнятним.
б) збитковим.

- в) прийнятним (економічно доцільним).
- г) беззбитковим.
22. Якщо IRR інвестиційного проекту вища за необхідну норму дохідності (ставку дисконтування), то проект:
- а) слід відхилити.
- б) є збитковим.
- в) є привабливим для інвестування.
- г) має високий ризик.
23. Формування інвестиційного портфеля передбачає:
- а) вкладення коштів тільки в один актив.
- б) вибір сукупності фінансових інструментів відповідно до цілей інвестора.
- в) тільки купівлю нерухомості.
- г) тільки надання кредитів.
24. Метою диверсифікації інвестиційного портфеля є:
- а) збільшення дохідності.
- б) зменшення ризику.
- в) збільшення ліквідності.
- г) спрощення управління портфелем.
25. Інвестиційний клімат країни характеризує:
- а) тільки рівень інфляції.
- б) тільки політичну стабільність.
- в) сукупність умов для здійснення інвестиційної діяльності.
- г) тільки рівень податків.
26. Прямі іноземні інвестиції передбачають:
- а) купівлю невеликих пакетів акцій іноземних компаній.
- б) надання кредитів іноземним позичальникам.
- в) встановлення контролю над іноземним підприємством або створення нового підприємства за кордоном.
- г) торгівлю валютою.
27. Ризик інвестиційного проекту – це:
- а) гарантія отримання прибутку.
- б) ймовірність недосягнення запланованих результатів або отримання збитків.
- в) ставка дисконтування.
- г) термін окупності.
28. Чим вищий ризик інвестиційного проекту, тим:
- а) нижча очікувана дохідність.
- б) вища очікувана (необхідна) дохідність.
- в) коротший термін окупності.
- г) нижча ставка дисконтування.
29. Інвестиційна привабливість підприємства залежить від:
- а) тільки його розміру.

- б) тільки форми власності.
 - в) його фінансового стану, ефективності діяльності, перспектив розвитку, прозорості.
 - г) тільки кількості працівників.
30. Базовим принципом обґрунтування вибору джерел фінансування інвестицій є:
- а) мінімізація вартості залучення капіталу.
 - б) максимізація частки позикового капіталу.
 - в) максимізація частки власного капіталу.
 - г) залучення тільки короткострокових кредитів.

Тема 14. Інноваційна діяльність підприємства

1. Кінцевий результат інноваційної діяльності, втілений у вигляді нового або вдосконаленого продукту, технологічного процесу, організаційного чи маркетингового рішення, – це:
 - а) інвестиція.
 - б) інновація.
 - в) винахід.
 - г) раціоналізаторська пропозиція.
2. Діяльність, спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок для розширення і оновлення номенклатури та поліпшення якості продукції, вдосконалення технологій та організації виробництва, – це:
 - а) інвестиційна діяльність.
 - б) маркетингова діяльність.
 - в) інноваційна діяльність.
 - г) виробнича діяльність.
3. За ступенем новизни інновації поділяються на:
 - а) продуктові та процесні.
 - б) технологічні та організаційні.
 - в) базисні, поліпшуючі, модифікаційні.
 - г) радикальні та інкрементні.
4. Інновації, що полягають у створенні та впровадженні нових або суттєво вдосконалених продуктів (товарів, послуг), – це:
 - а) процесні інновації.
 - б) маркетингові інновації.
 - в) організаційні інновації.
 - г) продуктові інновації.
5. Інновації, що полягають у впровадженні нових або суттєво вдосконалених способів виробництва, передачі та розподілу продукції, – це:
 - а) продуктові інновації.
 - б) процесні (технологічні) інновації.

- в) організаційні інновації.
- г) соціальні інновації.
- 6. Впровадження нових методів організації ділової практики, робочих місць або зовнішніх зв'язків підприємства – це:
 - а) продуктові інновації.
 - б) процесні інновації.
 - в) маркетингові інновації.
 - г) організаційні інновації.
- 7. Впровадження нових методів просування продукції, ціноутворення, формування каналів збуту – це:
 - а) організаційні інновації.
 - б) технологічні інновації.
 - в) маркетингові інновації.
 - г) соціальні інновації.
- 8. Сукупність послідовних етапів перетворення наукової ідеї на новий продукт або технологію та їх впровадження на ринку – це:
 - а) виробничий процес.
 - б) інвестиційний процес.
 - в) інноваційний процес.
 - г) маркетинговий процес.
- 9. До основних стадій інноваційного процесу НЕ належить:
 - а) фундаментальні та прикладні дослідження.
 - б) дослідно-конструкторські роботи (ДКР).
 - в) ліквідація підприємства.
 - г) освоєння виробництва та комерціалізація інновації.
- 10. Процес безперервного розвитку науки і техніки, вдосконалення засобів виробництва, технологій, організації праці та управління – це:
 - а) інноваційний процес.
 - б) інвестиційний процес.
 - в) науково-технічний прогрес (НТП).
 - г) глобалізація.
- 11. Основною рушійною силою НТП є:
 - а) збільшення чисельності населення.
 - б) прагнення до підвищення ефективності виробництва та задоволення зростаючих потреб суспільства.
 - в) вичерпання природних ресурсів.
 - г) державне регулювання.
- 12. Напрямом науково-технічного прогресу є:
 - а) тільки автоматизація виробництва.
 - б) тільки створення нових матеріалів.
 - в) комплексна механізація та автоматизація, хімізація, електрифікація, впровадження нових технологій.

г) тільки підвищення кваліфікації кадрів.

13. Корисний результат від здійснення інноваційної діяльності, що може проявлятися у вигляді економічного, науково-технічного, соціального, екологічного ефекту, – це:

- а) витрати на інновації.
- б) ефект інноваційної діяльності.
- в) ризик інноваційної діяльності.
- г) стадія інноваційного процесу.

14. Економічний ефект від інновацій вимірюється як:

- а) кількість створених робочих місць.
- б) зменшення шкідливих викидів.
- в) перевищення доходів від реалізації інновації над витратами на її розробку та впровадження.
- г) підвищення рівня освіти населення.

15. Оцінка економічної ефективності інновацій здійснюється за допомогою показників, аналогічних оцінці:

- а) ефективності використання персоналу.
- б) ефективності використання оборотних засобів.
- в) ефективності інвестиційних проектів (NPV, IRR, термін окупності).
- г) ефективності маркетингової діяльності.

16. Сукупність заходів, спрямованих на підтримку та стимулювання інноваційної діяльності на підприємстві, – це:

- а) інвестиційна політика.
- б) інноваційна політика підприємства.
- в) кадрова політика.
- г) фінансова політика.

17. Джерелами фінансування інноваційної діяльності можуть бути:

- а) тільки власні кошти підприємства.
- б) тільки банківські кредити.
- в) власні кошти, позикові кошти, бюджетні асигнування, венчурний капітал.
- г) тільки кошти іноземних інвесторів.

18. Фінансування інноваційних проектів з високим рівнем ризику в обмін на частку в капіталі компанії – це:

- а) банківське кредитування.
- б) лізинг.
- в) венчурне фінансування.
- г) державне субсидування.

19. Передача прав на використання винаходів, технологій, ноу-хау на комерційній основі – це:

- а) трансфер технологій.
- б) лізинг.
- в) франчайзинг.

г) аутсорсинг.

20. Інновації, що докорінно змінюють існуючі продукти, технології або ринки, створюючи нові галузі, – це:

- а) поліпшуючі інновації.
- б) модифікаційні інновації.
- в) радикальні (базисні) інновації.
- г) імітаційні інновації.

21. Інновації, спрямовані на вдосконалення існуючих продуктів або процесів, – це:

- а) радикальні інновації.
- б) інкрементні (поліпшуючі) інновації.
- в) псевдоінновації.
- г) організаційні інновації.

22. Інноваційний потенціал підприємства – це:

- а) сума коштів, витрачених на дослідження.
- б) кількість отриманих патентів.
- в) здатність підприємства генерувати, сприймати та реалізовувати інновації.
- г) кількість інноваційних проектів.

23. Основною перешкодою для інноваційної діяльності підприємств часто є:

- а) надлишок кваліфікованих кадрів.
- б) низький рівень конкуренції.
- в) недостатність фінансових ресурсів та високі ризики.
- г) стабільність ринкового середовища.

24. Життєвий цикл інновації включає стадії:

- а) тільки розробки та впровадження.
- б) розробки, впровадження, зростання, зрілості, спаду.
- в) тільки зростання та зрілості.
- г) тільки планування та контролю.

25. Управління інноваційною діяльністю передбачає:

- а) тільки фінансування досліджень.
- б) тільки контроль за виконанням проектів.
- в) планування, організацію, мотивацію та контроль усіх етапів інноваційного процесу.
- г) тільки продаж інноваційних продуктів.

26. Державна інноваційна політика спрямована на:

- а) обмеження інноваційної активності.
- б) створення сприятливих умов для розвитку інноваційної діяльності в країні.
- в) збільшення податкового навантаження на інноваційні підприємства.
- г) підтримку тільки великих державних підприємств.

27. Інноваційна інфраструктура включає:

- а) тільки науково-дослідні інститути.
 - б) тільки університети.
 - в) технопарки, бізнес-інкубатори, центри трансферу технологій, венчурні фонди.
 - г) тільки виробничі підприємства.
28. Захист прав інтелектуальної власності є важливим стимулом для:
- а) уповільнення інноваційного процесу.
 - б) інноваційної діяльності та комерціалізації її результатів.
 - в) збільшення витрат підприємства.
 - г) зменшення конкуренції.
29. Ефективна інноваційна діяльність є ключовим фактором:
- а) тільки збільшення витрат.
 - б) тільки скорочення персоналу.
 - в) підвищення конкурентоспроможності та довгострокового розвитку підприємства.
 - г) тільки зменшення асортименту продукції.
30. Інновації, пов'язані зі змінами у соціальній сфері, покращенням умов праці, розвитком персоналу, – це:
- а) технологічні інновації.
 - б) продуктові інновації.
 - в) соціальні інновації.
 - г) маркетингові інновації.

Тема 15. Техніко-технологічна база та виробнича потужність підприємства

1. Сукупність засобів праці (машин, обладнання, інструментів) та технологічних процесів, що використовуються на підприємстві для виробництва продукції, – це:
 - а) виробнича структура.
 - б) організаційна структура.
 - в) техніко-технологічна база.
 - г) соціальна інфраструктура.
2. Рівень техніко-технологічної бази підприємства характеризує:
 - а) тільки кількість працівників.
 - б) ступінь прогресивності використовуваної техніки та технологій.
 - в) тільки розмір прибутку.
 - г) тільки форму власності.
3. Процес постійного оновлення та вдосконалення техніки, технологій, організації виробництва на основі досягнень НТП – це:
 - а) технічне обслуговування.
 - б) ремонт.
 - в) технічний розвиток підприємства.
 - г) ліквідація основних засобів.

4. До форм технічного розвитку підприємства НЕ належить:
- а) модернізація обладнання.
 - б) реконструкція виробництва.
 - в) нове будівництво.
 - г) збільшення запасів сировини.
5. Показники, що характеризують прогресивність використовуваної техніки, рівень механізації та автоматизації, – це показники:
- а) фінансового стану.
 - б) технічного рівня підприємства.
 - в) ефективності праці.
 - г) рентабельності.
6. Максимально можливий випуск продукції (або обсяг переробки сировини) за певний період часу при повному використанні виробничого обладнання та площ з урахуванням прогресивної технології та організації виробництва – це:
- а) виробнича програма.
 - б) фактичний випуск продукції.
 - в) виробнича потужність.
 - г) незавершене виробництво.
7. Виробнича потужність підприємства вимірюється в:
- а) гривнях.
 - б) людино-годинах.
 - в) натуральних або умовно-натуральних одиницях продукції за одиницю часу (рік, добу, зміну).
 - г) відсотках.
8. Чинником, що впливає на величину виробничої потужності, є:
- а) тільки ціна на продукцію.
 - б) кількість та продуктивність обладнання, режим роботи, фонд часу роботи обладнання.
 - в) тільки кваліфікація персоналу.
 - г) тільки обсяг продажів.
9. Виробнича потужність розраховується за:
- а) допоміжними цехами.
 - б) адміністративними підрозділами.
 - в) провідними виробничими цехами, дільницями або агрегатами.
 - г) складами готової продукції.
10. Фонд часу роботи обладнання залежить від:
- а) тільки кількості робочих днів у році.
 - б) режиму роботи підприємства (кількості змін, тривалості зміни) та планових простоїв на ремонт.
 - в) тільки кількості одиниць обладнання.
 - г) тільки продуктивності обладнання.

11. Показник, що характеризує ступінь використання виробничої потужності, – це:

- а) фондвіддача.
- б) коефіцієнт змінності.
- в) коефіцієнт використання виробничої потужності.
- г) рентабельність.

12. Коефіцієнт використання виробничої потужності розраховується як відношення:

- а) середньорічної потужності до фактичного випуску продукції.
- б) фактичного (або планового) випуску продукції до середньорічної виробничої потужності.
- в) потужності на початок року до потужності на кінець року.
- г) вартості обладнання до обсягу випуску.

13. Резерв виробничої потужності – це:

- а) застаріле обладнання.
- б) перевищення виробничої потужності над плановим або фактичним обсягом виробництва.
- в) недостатня кількість обладнання.
- г) понаднормові запаси сировини.

14. До шляхів поліпшення використання виробничої потужності належить:

- а) зменшення змінності роботи обладнання.
- б) збільшення простоїв обладнання.
- в) підвищення коефіцієнта змінності, скорочення простоїв, інтенсифікація роботи обладнання.
- г) використання застарілих технологій.

15. Баланс виробничої потужності відображає:

- а) тільки випуск продукції.
- б) тільки вартість обладнання.
- в) потужність на початок періоду, її зміну протягом періоду та потужність на кінець періоду.
- г) тільки кількість працівників.

16. Вузьке місце у виробництві – це:

- а) підрозділ з надлишковою потужністю.
- б) підрозділ, потужність якого обмежує загальну виробничу потужність підприємства.
- в) склад готової продукції.
- г) адміністративний корпус.

17. Оновлення техніко-технологічної бази є необхідною умовою для:

- а) збільшення витрат.
- б) зниження якості продукції.
- в) підвищення ефективності виробництва та конкурентоспроможності підприємства.

г) зменшення обсягів виробництва.

18. Виробнича потужність визначається за потужністю:

а) найменш завантаженого підрозділу.

б) підрозділу з найбільшою кількістю працівників.

в) провідного підрозділу (ланки) з урахуванням можливих "вузьких місць".

г) допоміжного виробництва.

19. Середньорічна виробнича потужність розраховується з урахуванням:

а) тільки потужності на початок року.

б) тільки потужності на кінець року.

в) потужності на початок року та її зміни (введення та вибуття) протягом року.

г) тільки кількості виробленої продукції.

20. Екстенсивний шлях поліпшення використання потужності передбачає:

а) підвищення продуктивності обладнання.

б) збільшення часу роботи обладнання (змінності).

в) впровадження нових технологій.

г) модернізацію обладнання.

21. Інтенсивний шлях поліпшення використання потужності передбачає:

а) збільшення кількості робочих днів.

б) зменшення тривалості зміни.

в) підвищення продуктивності обладнання за рахунок модернізації, кращої організації праці.

г) збільшення кількості одиниць обладнання.

22. Технічне переозброєння – це:

а) будівництво нового підприємства.

б) заміна застарілого обладнання новим, більш продуктивним, без розширення виробничих площ.

в) розширення діючих цехів.

г) зміна профілю підприємства.

23. Реконструкція підприємства передбачає:

а) тільки ремонт будівель.

б) повне або часткове переобладнання виробництва з можливою перебудовою будівель та споруд.

в) тільки зміну організаційної структури.

г) тільки збільшення чисельності персоналу.

24. Виробнича потужність є важливим показником для:

а) тільки розрахунку заробітної плати.

б) обґрунтування виробничої програми та інвестиційних рішень.

в) тільки визначення ціни продукції.

г) тільки оцінки вартості підприємства.

25. Технологія виробництва – це:

- а) сукупність обладнання.
 - б) сукупність працівників.
 - в) сукупність методів та прийомів обробки або переробки сировини, матеріалів для отримання готової продукції.
 - г) сукупність постачальників.
26. Показник фондівдачі активної частини основних засобів характеризує ефективність використання:
- а) будівель та споруд.
 - б) машин, обладнання, транспортних засобів.
 - в) нематеріальних активів.
 - г) земельних ділянок.
27. Рівень автоматизації виробництва є показником:
- а) фінансової стійкості.
 - б) технічного рівня виробництва.
 - в) рентабельності продукції.
 - г) плинності кадрів.
28. Оптимальний рівень завантаження виробничої потужності:
- а) завжди становить 100%.
 - б) залежить від специфіки галузі та стратегії підприємства, але зазвичай близький до 80-90%.
 - в) завжди менший за 50%.
 - г) не впливає на ефективність діяльності.
29. Недовикористання виробничої потужності призводить до:
- а) зниження собівартості продукції.
 - б) збільшення прибутку.
 - в) зростання частки постійних витрат у собівартості одиниці продукції та зниження ефективності.
 - г) збільшення фондівдачі.
30. Управління технічним розвитком підприємства включає:
- а) тільки закупівлю нового обладнання.
 - б) планування, фінансування, організацію та контроль заходів з оновлення техніки і технологій.
 - в) тільки ремонт старого обладнання.
 - г) тільки навчання персоналу.

Тема 16. Матеріально-технічне забезпечення та логістика підприємства

1. Процес управління потоками матеріалів, інформації та фінансів від точки виникнення до точки споживання з метою оптимізації витрат – це:
- а) маркетинг.
 - б) менеджмент.
 - в) логістика.

- г) виробництво.
- 2. Основною метою логістики на підприємстві є:
 - а) максимізація запасів.
 - б) мінімізація виробничих витрат.
 - в) забезпечення наявності потрібного товару (ресурсу) в потрібному місці, в потрібний час, у потрібній кількості та якості з мінімальними витратами.
 - г) максимізація обсягів закупівель.
- 3. До функцій логістики НЕ належить:
 - а) управління закупівлями.
 - б) управління запасами.
 - в) транспортування.
 - г) розробка кадрової політики.
- 4. Логістика, що охоплює процеси постачання підприємства сировиною та матеріалами, – це:
 - а) виробнича логістика.
 - б) розподільча логістика.
 - в) закупівельна логістика.
 - г) транспортна логістика.
- 5. Логістика, що управляє матеріальними потоками всередині підприємства (між цехами, дільницями), – це:
 - а) закупівельна логістика.
 - б) розподільча логістика.
 - в) виробнича логістика.
 - г) інформаційна логістика.
- 6. Логістика, пов'язана з доставкою готової продукції споживачам, – це:
 - а) закупівельна логістика.
 - б) виробнича логістика.
 - в) розподільча (збутова) логістика.
 - г) логістика запасів.
- 7. Сукупність сировини, матеріалів, напівфабрикатів, готової продукції, що перебувають у русі від постачальника до споживача, – це:
 - а) інформаційний потік.
 - б) фінансовий потік.
 - в) матеріальний потік.
 - г) кадровий потік.
- 8. Діяльність із забезпечення підприємства необхідними матеріальними ресурсами (сировиною, матеріалами, комплектуючими) – це:
 - а) збут продукції.
 - б) матеріально-технічне забезпечення (постачання).
 - в) виробничий процес.
 - г) фінансування.

9. Розрахунок потреби підприємства в матеріальних ресурсах здійснюється на основі:
- а) тільки фактичних витрат минулого періоду.
 - б) норм витрат матеріалів на одиницю продукції та виробничої програми.
 - в) тільки цін на матеріали.
 - г) тільки місткості складів.
10. Матеріальні ресурси, що знаходяться на підприємстві для забезпечення безперебійності виробничого процесу, – це:
- а) готова продукція.
 - б) незавершене виробництво.
 - в) виробничі запаси.
 - г) дебіторська заборгованість.
11. Запас, призначений для забезпечення виробництва між двома черговими поставками, – це:
- а) страховий запас.
 - б) технологічний запас.
 - в) поточний запас.
 - г) сезонний запас.
12. Запас, призначений для покриття непередбачених відхилень у попиті або термінах поставки, – це:
- а) поточний запас.
 - б) страховий (гарантійний) запас.
 - в) підготовчий запас.
 - г) транспортний запас.
13. Метод управління запасами, що передбачає поділ запасів на групи за їх вартістю та важливістю (А, В, С), – це:
- а) метод EOQ.
 - б) система MRP.
 - в) ABC-аналіз.
 - г) система "точно в строк" (JIT).
14. Модель, що дозволяє визначити оптимальний розмір партії замовлення матеріалів для мінімізації сукупних витрат на їх замовлення та зберігання, – це:
- а) ABC-аналіз.
 - б) модель оптимального розміру замовлення (EOQ).
 - в) система KANBAN.
 - г) метод критичного шляху.
15. Система управління матеріальними потоками, що прагне до мінімізації запасів шляхом постачання ресурсів саме тоді, коли вони потрібні у виробництві, – це:
- а) система MRP II.
 - б) система "точно в строк" (Just-In-Time, JIT).

в) система DRP.

г) ABC-аналіз.

16.Процес фізичного переміщення вантажів від постачальника до споживача – це:

а) складування.

б) транспортування.

в) управління запасами.

г) закупівля.

17.Вибір оптимального виду транспорту залежить від:

а) тільки відстані перевезення.

б) тільки вартості перевезення.

в) характеристик вантажу, відстані, терміновості, вартості, надійності.

г) тільки наявності власних транспортних засобів.

18.Логістичні витрати включають витрати на:

а) тільки транспортування.

б) тільки зберігання запасів.

в) транспортування, складування, управління запасами, обробку замовлень, інформаційне забезпечення.

г) тільки виробництво продукції.

19.Сучасні системи управління матеріальними потоками у виробництві, такі як MRP, MRP II, ERP, дозволяють:

а) тільки збільшити запаси.

б) тільки ускладнити планування.

в) оптимізувати планування потреби в матеріалах, виробничих потужностях та інших ресурсах.

г) тільки збільшити тривалість виробничого циклу.

20.Оптимізація функціонування виробничої системи з погляду логістики передбачає:

а) максимальне збільшення запасів на всіх стадіях.

б) скорочення тривалості виробничого циклу, мінімізацію запасів, підвищення гнучкості виробництва.

в) збільшення кількості постачальників незалежно від їх надійності.

г) відмову від використання інформаційних систем.

21.Ланцюг постачання – це:

а) тільки транспортний маршрут.

б) сукупність організацій (постачальників, виробників, посередників, споживачі

в), що беруть участь у потоках продукції, послуг, фінансів та інформації.

в) тільки складське господарство.

г) тільки відділ збуту підприємства.

22.Інформаційний потік у логістиці – це:

а) рух матеріальних ресурсів.

- б) рух грошових коштів.
 - в) сукупність повідомлень, що циркулюють у логістичній системі.
 - г) рух персоналу.
23. Метою управління запасами є:
- а) повна ліквідація запасів.
 - б) максимальне збільшення запасів.
 - в) забезпечення безперебійності виробництва та збуту при мінімальних витратах на утримання запасів.
 - г) спрощення обліку матеріалів.
24. Витрати, пов'язані з оформленням та розміщенням замовлення постачальнику, – це:
- а) витрати на зберігання запасів.
 - б) витрати на замовлення.
 - в) витрати від дефіциту запасів.
 - г) транспортні витрати.
25. Витрати, пов'язані з утриманням складських приміщень, псуванням та старінням запасів, – це:
- а) витрати на замовлення.
 - б) витрати на зберігання запасів.
 - в) виробничі витрати.
 - г) маркетингові витрати.
26. Тривалість виконання замовлення (логістичний цикл) – це час від:
- а) моменту виробництва товару до його продажу.
 - б) моменту отримання замовлення від клієнта до доставки йому товару.
 - в) моменту закупівлі сировини до моменту продажу готової продукції.
 - г) моменту оплати постачальнику до отримання оплати від клієнта.
27. Управління матеріальними потоками на складі – це завдання:
- а) закупівельної логістики.
 - б) виробничої логістики.
 - в) складської логістики.
 - г) транспортної логістики.
28. Використання логістичного підходу дозволяє підприємству:
- а) тільки збільшити витрати.
 - б) підвищити ефективність діяльності за рахунок оптимізації потокових процесів.
 - в) зменшити асортимент продукції.
 - г) збільшити кількість посередників.
29. Точка замовлення – це:
- а) оптимальний розмір замовлення.
 - б) мінімальний рівень запасу, при досягненні якого необхідно робити нове замовлення.
 - в) максимальний рівень запасу на складі.
 - г) середній рівень запасу.

30. Система KANBAN є інструментом реалізації концепції:

- а) масового виробництва.
- б) управління загальною якістю (TQM).
- в) "точно в строк" (JIT).
- г) реінжинірингу бізнес-процесів.

Тема 17. Організація виробництва та забезпечення якості продукції

1. Сукупність взаємопов'язаних процесів праці та природних процесів, у результаті яких вихідна сировина перетворюється на готову продукцію, – це:
 - а) технологічний процес.
 - б) виробничий процес.
 - в) трудовий процес.
 - г) інноваційний процес.
2. Частина виробничого процесу, пов'язана з безпосередньою зміною форми, розмірів, властивостей предметів праці, – це:
 - а) допоміжний процес.
 - б) обслуговуючий процес.
 - в) основний процес.
 - г) природний процес.
3. Процеси, що забезпечують безперебійне протікання основних процесів (ремонт обладнання, виготовлення інструменту), – це:
 - а) основні процеси.
 - б) допоміжні процеси.
 - в) обслуговуючі процеси.
 - г) управлінські процеси.
4. Процеси, пов'язані з переміщенням, зберіганням, контролем предметів праці та готової продукції, – це:
 - а) основні процеси.
 - б) допоміжні процеси.
 - в) обслуговуючі процеси.
 - г) технологічні процеси.
5. До принципів раціональної організації виробничого процесу НЕ належить:
 - а) пропорційність.
 - б) безперервність.
 - в) максимальне збільшення запасів.
 - г) прямоточність.
6. Тип виробництва, що характеризується широкою номенклатурою продукції, малим обсягом випуску та виготовленням на універсальному обладнанні, – це:
 - а) масове виробництво.
 - б) серійне виробництво.

- в) одиничне виробництво.
 - г) потокове виробництво.
7. Тип виробництва, що характеризується виготовленням продукції партіями (серіями), які періодично повторюються, – це:
- а) масове виробництво.
 - б) серійне виробництво.
 - в) одиничне виробництво.
 - г) дослідне виробництво.
8. Тип виробництва, що характеризується вузькою номенклатурою продукції, великим обсягом випуску та використанням спеціалізованого обладнання, – це:
- а) масове виробництво.
 - б) серійне виробництво.
 - в) одиничне виробництво.
 - г) індивідуальне виробництво.
9. Календарний період часу від моменту запуску сировини у виробництво до виходу готової продукції – це:
- а) технологічний цикл.
 - б) виробничий цикл.
 - в) операційний цикл.
 - г) фінансовий цикл.
10. Скорочення тривалості виробничого циклу сприяє:
- а) збільшенню незавершеного виробництва.
 - б) прискоренню оборотності оборотних засобів.
 - в) збільшенню потреби в оборотному капіталі.
 - г) зниженню продуктивності праці.
11. Метод організації виробництва, при якому робочі місця розташовані послідовно за ходом технологічного процесу, а предмети праці передаються безперервно, – це:
- а) партійний метод.
 - б) одиничний метод.
 - в) потоковий метод.
 - г) проектний метод.
12. Сукупність властивостей продукції, що зумовлюють її придатність задовольняти певні потреби відповідно до її призначення, – це:
- а) собівартість.
 - б) ціна.
 - в) якість.
 - г) асортимент.
13. Показники, що характеризують корисний ефект від використання продукції за призначенням (продуктивність, потужність), – це показники:
- а) надійності.

- б) призначення.
- в) технологічності.
- г) ергономічні.

14. Показники, що характеризують здатність продукції зберігати працездатність протягом певного часу (безвідмовність, довговічність), – це показники:

- а) призначення.
- б) надійності.
- в) естетичні.
- г) стандартизації.

15. Показники, що характеризують зручність та комфорт використання продукції людиною, – це показники:

- а) технологічності.
- б) ергономічні.
- в) патентно-правові.
- г) екологічні.

16. Встановлення єдиних норм, правил та вимог до продукції, процесів, послуг – це:

- а) сертифікація.
- б) стандартизація.
- в) контроль якості.
- г) атестація.

17. Процедура підтвердження відповідності продукції (послуг, систем якості) встановленим вимогам стандартів або інших нормативних документів – це:

- а) стандартизація.
- б) сертифікація.
- в) метрологія.
- г) акредитація.

18. Міжнародна система стандартів управління якістю на підприємствах – це:

- а) система HACCP.
- б) стандарти ISO 9000.
- в) стандарти ISO 14000.
- г) система GMP.

19. Контроль якості продукції, що здійснюється державними органами, – це:

- а) внутрішньовиробничий контроль.
- б) приймальний контроль.
- в) державний нагляд за якістю.
- г) статистичний контроль.

20. Контроль якості, що здійснюється силами самого підприємства на різних етапах виробництва, – це:

- а) державний нагляд.
 - б) зовнішній аудит.
 - в) внутрішньовиробничий технічний контроль.
 - г) сертифікація.
21. Підвищення якості продукції призводить до:
- а) тільки збільшення витрат.
 - б) підвищення конкурентоспроможності підприємства та задоволення потреб споживачів.
 - в) зменшення обсягів продажів.
 - г) спрощення технології виробництва.
22. Паралельний вид руху предметів праці у виробництві забезпечує:
- а) найдовшу тривалість виробничого циклу.
 - б) найкоротшу тривалість виробничого циклу.
 - в) збільшення міжопераційних перерв.
 - г) простоту організації.
23. Послідовний вид руху предметів праці характеризується:
- а) одночасною обробкою партії на різних операціях.
 - б) передачею деталей на наступну операцію по одній штуці.
 - в) передачею всієї партії на наступну операцію тільки після завершення обробки на попередній.
 - г) найкоротшою тривалістю циклу.
24. Система управління якістю на підприємстві – це:
- а) тільки відділ технічного контролю.
 - б) сукупність організаційної структури, методик, процесів і ресурсів, необхідних для здійснення управління якістю.
 - в) тільки наявність сертифікату ISO 9001.
 - г) тільки система преміювання за якість.
25. Економічна ефективність підвищення якості продукції визначається:
- а) тільки розміром витрат на якість.
 - б) тільки зростанням ціни на продукцію.
 - в) співвідношенням додаткового прибутку (ефекту) від поліпшення якості та витрат на його досягнення.
 - г) тільки зменшенням браку.
26. Принцип прямоточності в організації виробничого процесу означає:
- а) забезпечення найкоротшого шляху руху предметів праці.
 - б) одночасне виконання різних операцій.
 - в) безперервність процесу.
 - г) гнучкість виробництва.
27. Принцип безперервності передбачає:
- а) розташування робочих місць за ходом процесу.
 - б) мінімізацію або ліквідацію перерв у виробничому процесі.
 - в) випуск продукції великими партіями.
 - г) використання універсального обладнання.

28. Виробничий ритм – це:

- а) тривалість виробничого циклу.
- б) інтервал часу, через який регулярно повторюється випуск продукції або виконання операцій.
- в) кількість продукції, випущеної за зміну.
- г) коефіцієнт використання потужності.

29. Стандартизація сприяє:

- а) тільки збільшенню різноманітності продукції.
- б) забезпеченню сумісності та взаємозамінності, підвищенню якості, безпеки, економії ресурсів.
- в) ускладненню міжнародної торгівлі.
- г) збільшенню витрат виробництва.

30. Добровільна сертифікація проводиться за:

- а) вимогою державних органів.
- б) ініціативою виробника або постачальника.
- в) рішенням суду.
- г) вимогою споживача.

Тема 18. Витрати підприємства

1. Зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (крім розподілу власникам), – це:
 - а) доходи.
 - б) витрати.
 - в) прибуток.
 - г) активи.
2. Витрати, розмір яких не залежить безпосередньо від зміни обсягу виробництва у короткостроковому періоді, – це:
 - а) змінні витрати.
 - б) постійні витрати.
 - в) прямі витрати.
 - г) непрямі витрати.
3. Витрати, розмір яких змінюється прямо пропорційно (або майже пропорційно) до зміни обсягу виробництва, – це:
 - а) постійні витрати.
 - б) змінні витрати.
 - в) неявні витрати.
 - г) середні витрати.
4. Витрати, які можна безпосередньо віднести на конкретний об'єкт витрат (вид продукції, замовлення), – це:
 - а) непрямі витрати.
 - б) постійні витрати.
 - в) прямі витрати.

- г) змінні витрати.
5. Витрати, які неможливо або економічно недоцільно прямо віднести на конкретний об'єкт витрат, і які розподіляються між об'єктами за певною базою, – це:
- а) прямі витрати.
 - б) змінні витрати.
 - в) непрямі витрати.
 - г) основні витрати.
6. Вартісний вираз ресурсів, використаних на виробництво та реалізацію продукції (робіт, послуг), – це:
- а) ціна продукції.
 - б) дохід від реалізації.
 - в) собівартість продукції.
 - г) прибуток.
7. Процес обчислення собівартості одиниці продукції, робіт, послуг – це:
- а) кошторис.
 - б) бюджетування.
 - в) калькулювання.
 - г) аналіз витрат.
8. До прямих матеріальних витрат належать:
- а) заробітна плата адміністрації.
 - б) вартість сировини та основних матеріалів, що утворюють основу продукції.
 - в) амортизація офісного обладнання.
 - г) витрати на рекламу.
9. До прямих витрат на оплату праці належить:
- а) заробітна плата основних виробничих робітників.
 - б) заробітна плата директора.
 - в) заробітна плата бухгалтерії.
 - г) заробітна плата охоронців.
10. До загальновиробничих (непрямих) витрат НЕ належать:
- а) амортизація виробничого обладнання.
 - б) витрати на утримання та експлуатацію виробничого обладнання.
 - в) вартість сировини, що йде на виготовлення продукції.
 - г) заробітна плата апарату управління цехами.
11. Витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства в цілому (зарплата адміністрації, оренда офісу), – це:
- а) прямі витрати.
 - б) загальновиробничі витрати.
 - в) адміністративні витрати.
 - г) витрати на збут.

12. Витрати, пов'язані з реалізацією продукції (реклама, пакування, транспортування до покупця), – це:
- а) адміністративні витрати.
 - б) загальновиробничі витрати.
 - в) витрати на збут.
 - г) прямі матеріальні витрати.
13. Собівартість реалізованої продукції включає:
- а) тільки виробничу собівартість.
 - б) виробничу собівартість продукції, реалізованої у звітному періоді, плюс нерозподілені постійні загальновиробничі та наднормативні виробничі витрати.
 - в) тільки адміністративні витрати та витрати на збут.
 - г) усі доходи підприємства.
14. Повна собівартість продукції (собівартість періоду) включає:
- а) тільки прямі витрати.
 - б) виробничу собівартість реалізованої продукції, адміністративні витрати та витрати на збут.
 - в) тільки змінні витрати.
 - г) тільки постійні витрати.
15. Метод калькулювання, при якому об'єктом обліку є окреме замовлення на виріб або партію, – це:
- а) попередільний метод.
 - б) нормативний метод.
 - в) позамовний метод.
 - г) метод ABC.
16. Метод калькулювання, що застосовується у масових виробництвах з послідовною переробкою сировини (хімічна, металургійна промисловість), – це:
- а) позамовний метод.
 - б) попередільний метод.
 - в) метод директ-костинг.
 - г) нормативний метод.
17. План очікуваних витрат ресурсів на виробництво продукції, виконання робіт, функціонування підрозділу – це:
- а) калькуляція.
 - б) кошторис витрат (бюджет).
 - в) баланс.
 - г) звіт про фінансові результати.
18. Аналіз взаємозв'язку між витратами, обсягом виробництва (продажу) та прибутком – це:
- а) ABC-аналіз.
 - б) SWOT-аналіз.
 - в) аналіз "витрати-випуск-прибуток" (CVP-аналіз).

г) фінансовий аналіз.

19.Обсяг виробництва (продажу), при якому доходи підприємства дорівнюють його сукупним витратам (прибуток = 0), – це:

- а) виробнича потужність.
- б) точка беззбитковості.
- в) оптимальний обсяг виробництва.
- г) норма рентабельності.

20.Запас фінансової міцності – це:

- а) сума власного капіталу.
- б) різниця між фактичним (або плановим) обсягом продажу та обсягом продажу в точці беззбитковості.
- в) сума грошових коштів на рахунках.
- г) коефіцієнт ліквідності.

21.Система управління витратами передбачає:

- а) тільки облік фактичних витрат.
- б) планування, облік, контроль, аналіз витрат та прийняття рішень щодо їх оптимізації.
- в) тільки зниження всіх витрат до мінімуму.
- г) тільки калькулювання собівартості.

22.Центр відповідальності – це:

- а) будь-який підрозділ підприємства.
- б) структурний підрозділ, керівник якого відповідає за певні показники діяльності (витрати, доходи, прибуток).
- в) тільки виробничий цех.
- г) тільки відділ збуту.

23.Зниження собівартості продукції є важливим фактором:

- а) тільки збільшення ціни.
- б) підвищення прибутковості та конкурентоспроможності підприємства.
- в) тільки погіршення якості.
- г) тільки зменшення обсягів виробництва.

24.До шляхів зниження собівартості продукції належить:

- а) збільшення норм витрат матеріалів.
- б) зниження продуктивності праці.
- в) економія матеріальних та трудових ресурсів, підвищення продуктивності праці, скорочення непрямих витрат.
- г) збільшення браку.

25.Класифікація витрат на постійні та змінні використовується для:

- а) тільки розрахунку виробничої собівартості.
- б) аналізу беззбитковості та прийняття управлінських рішень.
- в) тільки складання фінансової звітності.
- г) тільки розрахунку податків.

26.Маржинальний дохід (сума покриття) – це:

- а) прибуток підприємства.

- б) різниця між виручкою від реалізації та змінними витратами.
- в) різниця між виручкою від реалізації та постійними витратами.
- г) сукупні витрати підприємства.

27. Витрати, що виникають при виробництві додаткової одиниці продукції, – це:

- а) середні постійні витрати.
- б) середні змінні витрати.
- в) граничні витрати.
- г) середні сукупні витрати.

28. У довгостроковому періоді всі витрати підприємства є:

- а) постійними.
- б) змінними.
- в) прямими.
- г) непрямими.

29. Калькулювання за неповними (змінними) витратами – це:

- а) нормативний метод.
- б) позамовний метод.
- в) метод директ-костинг.
- г) попередільний метод.

30. Організаційна система управління витратами включає:

- а) тільки бухгалтерію.
- б) визначення центрів відповідальності, розробку кошторисів, систему обліку та контролю витрат.
- в) тільки плановий відділ.
- г) тільки відділ маркетингу.

Тема 19. Ціни та цінова політика підприємства

1. Грошовий вираз вартості товару (послуги) – це:

- а) собівартість.
- б) ціна.
- в) прибуток.
- г) дохід.

2. Функція ціни, що відображає суспільно необхідні витрати праці на виробництво та реалізацію товару, – це:

- а) стимулююча функція.
- б) розподільча функція.
- в) обліково-вимірвальна функція.
- г) балансуюча функція.

3. Функція ціни, що впливає на перерозподіл доходів між галузями, регіонами, групами населення, – це:

- а) обліково-вимірвальна функція.
- б) стимулююча функція.
- в) розподільча функція.

- г) інформаційна функція.
- 4. Функція ціни, що спонукає виробників до зниження витрат, підвищення якості, впровадження НТП, – це:
 - а) розподільча функція.
 - б) обліково-вимірювальна функція.
 - в) стимулююча функція.
 - г) функція збалансування попиту і пропозиції.
- 5. Ціни, що встановлюються державою на певні товари та послуги, – це:
 - а) вільні ціни.
 - б) договірні ціни.
 - в) регульовані ціни.
 - г) світові ціни.
- 6. Ціни, що формуються на ринку під впливом попиту та пропозиції без прямого втручання держави, – це:
 - а) регульовані ціни.
 - б) фіксовані ціни.
 - в) вільні (ринкові) ціни.
 - г) трансфертні ціни.
- 7. Ціни, за якими товари продаються кінцевим споживачам (населенню), – це:
 - а) оптові ціни.
 - б) закупівельні ціни.
 - в) роздрібні ціни.
 - г) кошторисні ціни.
- 8. Ціни, за якими підприємства реалізують свою продукцію іншим підприємствам або торговим посередникам великими партіями, – це:
 - а) роздрібні ціни.
 - б) оптові ціни.
 - в) договірні ціни.
 - г) ціни пропозиції.
- 9. Зменшення базової ціни товару, яке продавець надає покупцеві за певних умов, – це:
 - а) надбавка.
 - б) знижка з ціни.
 - в) податок.
 - г) акциз.
- 10. Метод ціноутворення, що базується на розрахунку витрат на виробництво та реалізацію продукції з додаванням певного прибутку, – це:
 - а) метод орієнтації на попит.
 - б) метод орієнтації на конкурентів.
 - в) витратний метод (на основі собівартості).

- г) параметричний метод.
11. Метод ціноутворення, при якому ціна встановлюється на основі сприйняття цінності товару споживачами, – це:
- а) витратний метод.
 - б) метод орієнтації на попит (цінності).
 - в) метод поточних цін.
 - г) метод закритих торгів.
12. Метод ціноутворення, при якому підприємство встановлює ціну на рівні цін конкурентів або трохи вище/нижче, – це:
- а) метод повних витрат.
 - б) метод цільового прибутку.
 - в) метод орієнтації на конкурентів (метод поточних цін).
 - г) метод аналізу беззбитковості.
13. Сукупність принципів та методів встановлення цін на товари та послуги підприємства для досягнення його стратегічних цілей – це:
- а) маркетингова політика.
 - б) фінансова політика.
 - в) цінова політика.
 - г) асортиментна політика.
14. До цілей цінової політики підприємства НЕ належить:
- а) максимізація прибутку.
 - б) завоювання лідерства за часткою ринку.
 - в) забезпечення виживання підприємства.
 - г) максимальне збільшення витрат.
15. Встановлення високої ціни на новий унікальний товар на етапі виходу на ринок – це стратегія:
- а) проникнення на ринок.
 - б) "зняття вершків".
 - в) слідування за лідером.
 - г) цінової війни.
16. Встановлення низької ціни на новий товар для швидкого завоювання значної частки ринку – це стратегія:
- а) "зняття вершків".
 - б) престижних цін.
 - в) проникнення на ринок.
 - г) цінової дискримінації.
17. Встановлення різних цін на той самий товар для різних сегментів споживачів або ринків – це:
- а) стратегія єдиних цін.
 - б) цінова дискримінація.
 - в) стратегія проникнення.
 - г) витратне ціноутворення.
18. Цінова еластичність попиту показує:

- а) як змінюється пропозиція при зміні ціни.
 - б) як змінюється обсяг попиту при зміні доходу споживачів.
 - в) ступінь чутливості обсягу попиту до зміни ціни товару.
 - г) як змінюються витрати при зміні обсягу виробництва.
19. Якщо попит на товар еластичний (коефіцієнт еластичності > 1), то зниження ціни призведе до:
- а) зменшення загальної виручки.
 - б) збільшення загальної виручки.
 - в) незмінності загальної виручки.
 - г) збільшення витрат.
20. Якщо попит на товар нееластичний (коефіцієнт еластичності < 1), то зниження ціни призведе до:
- а) збільшення загальної виручки.
 - б) незмінності загальної виручки.
 - в) зменшення загальної виручки.
 - г) зменшення витрат.
21. На рівень ціни впливає:
- а) тільки собівартість продукції.
 - б) тільки ціни конкурентів.
 - в) собівартість, попит, ціни конкурентів, державне регулювання, цілі підприємства.
 - г) тільки якість продукції.
22. Ціна "собівартість плюс прибуток" є типовою для:
- а) ринку досконалої конкуренції.
 - б) витратного методу ціноутворення.
 - в) стратегії "зняття вершків".
 - г) ринку олігополії.
23. Метод ціноутворення, що враховує технічні та якісні параметри товару порівняно з базовим виробом, – це:
- а) метод поточних цін.
 - б) параметричний метод.
 - в) метод аналізу беззбитковості.
 - г) метод орієнтації на попит.
24. Ціни, що встановлюються всередині підприємства для розрахунків між його підрозділами, – це:
- а) ринкові ціни.
 - б) регульовані ціни.
 - в) трансфертні ціни.
 - г) світові ціни.
25. У структуру роздрібною ціни НЕ входить:
- а) собівартість виробника.
 - б) прибуток виробника.
 - в) ПДВ та акцизи (для підакцизних товарів).

г) заробітна плата споживача.

26. Політика встановлення цін на рівні нижче собівартості з метою витіснення конкурентів – це:

а) політика престижних цін.

б) демпінгова політика.

в) політика "зняття вершків".

г) політика стабільних цін.

27. Гнучкість цінової політики означає:

а) встановлення незмінних цін на тривалий період.

б) здатність підприємства оперативно змінювати ціни залежно від ринкової ситуації.

в) використання тільки одного методу ціноутворення.

г) встановлення цін вище ринкових.

28. Ціноутворення на експортну продукцію враховує:

а) тільки внутрішні витрати.

б) ціни світового ринку, валютні курси, митні тарифи, умови поставки.

в) тільки ціни внутрішнього ринку.

г) тільки побажання імпортера.

29. При встановленні ціни на новий товар підприємство повинно враховувати:

а) тільки витрати на його виробництво.

б) стадію життєвого циклу товару, його унікальність, ціни на товари-аналоги та замітники.

в) тільки розмір очікуваного прибутку.

г) тільки думку керівництва.

30. Аналіз беззбитковості при ціноутворенні дозволяє:

а) визначити оптимальну ціну.

б) встановити мінімально допустиму ціну, що покриває всі витрати при певному обсязі продажу.

в) визначити цінову еластичність попиту.

г) оцінити ціни конкурентів.

Тема 20. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

1. Сукупність коштів, що надходять на підприємство від усіх видів діяльності за певний період, – це:

а) витрати.

б) прибуток.

в) дохід.

г) активи.

2. Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – це:

а) чистий прибуток.

б) валовий прибуток.

- в) основна частина загального доходу підприємства від операційної діяльності.
- г) операційні витрати.
3. Перевищення доходів підприємства над його витратами за певний період – це:
- а) виручка.
- б) собівартість.
- в) прибуток.
- г) рентабельність.
4. Різниця між чистим доходом від реалізації продукції та її собівартістю – це:
- а) операційний прибуток.
- б) валовий прибуток (збиток).
- в) чистий прибуток.
- г) нерозподілений прибуток.
5. Фінансовий результат від операційної діяльності до оподаткування, що враховує валовий прибуток, інші операційні доходи та витрати (адміністративні, збутові), – це:
- а) чистий прибуток.
- б) валовий прибуток.
- в) прибуток (збиток) від операційної діяльності.
- г) нерозподілений прибуток.
6. Прибуток, що залишається у розпорядженні підприємства після сплати податку на прибуток та інших обов'язкових платежів, – це:
- а) валовий прибуток.
- б) операційний прибуток.
- в) чистий прибуток.
- г) маржинальний прибуток.
7. До джерел формування доходу підприємства НЕ належать:
- а) дохід від реалізації продукції.
- б) дохід від фінансових операцій (дивіденди, відсотки).
- в) дохід від іншої операційної діяльності (оренда активів).
- г) витрати на оплату праці.
8. Основна мета діяльності комерційного підприємства, що є джерелом його розвитку та фінансування, – це:
- а) збільшення витрат.
- б) отримання прибутку.
- в) збільшення дебіторської заборгованості.
- г) зменшення власного капіталу.
9. Процес визначення напрямів використання чистого прибутку підприємства – це:
- а) калькулювання собівартості.
- б) розподіл прибутку.

в) аналіз беззбитковості.

г) ціноутворення.

10. До основних напрямів використання чистого прибутку підприємства належать:

а) тільки сплата податків.

б) формування резервного капіталу, виплата дивідендів, фінансування розвитку виробництва, матеріальне заохочення працівників.

в) тільки виплата заробітної плати.

г) тільки покриття збитків минулих періодів.

11. Частина чистого прибутку, що спрямовується на виплату власникам (акціонерам) відповідно до їх частки в капіталі, – це:

а) резервний капітал.

б) фонд споживання.

в) дивіденди.

г) фонд накопичення.

12. Частина чистого прибутку, що спрямовується на розвиток виробництва, придбання нових активів, фінансування інновацій, – це:

а) фонд споживання.

б) резервний капітал.

в) фонд накопичення (реінвестований прибуток).

г) дивіденди.

13. Відносний показник ефективності діяльності підприємства, що характеризує рівень прибутковості, – це:

а) ліквідність.

б) платоспроможність.

в) рентабельність.

г) ділова активність.

14. Рентабельність продукції розраховується як відношення:

а) прибутку від реалізації до собівартості реалізованої продукції (або виручки).

б) чистого прибутку до власного капіталу.

в) чистого прибутку до загальної вартості активів.

г) прибутку до оподаткування до виручки від реалізації.

15. Рентабельність активів (ROA) розраховується як відношення:

а) чистого прибутку до виручки від реалізації.

б) чистого прибутку (або прибутку до оподаткування та відсотків) до середньорічної вартості активів.

в) чистого прибутку до власного капіталу.

г) валового прибутку до собівартості.

16. Рентабельність власного капіталу (ROE) розраховується як відношення:

а) чистого прибутку до середньорічної вартості активів.

- б) чистого прибутку до середньорічної вартості власного капіталу.
- в) прибутку від реалізації до виручки.
- г) валового прибутку до власного капіталу.

17. Рентабельність продажів (ROS) розраховується як відношення:

- а) чистого прибутку до власного капіталу.
- б) прибутку (чистого або операційного) до чистого доходу (виручки) від реалізації.
- в) прибутку до собівартості.
- г) чистого прибутку до активів.

18. До факторів, що впливають на розмір прибутку підприємства, НЕ належить:

- а) обсяг реалізації продукції.
- б) ціна продукції.
- в) собівартість продукції.
- г) колір офісних меблів.

19. Збільшення обсягу реалізації продукції (за інших рівних умов) призводить до:

- а) зменшення прибутку.
- б) збільшення прибутку.
- в) зменшення рентабельності.
- г) збільшення собівартості одиниці продукції.

20. Зниження собівартості продукції (за інших рівних умов) призводить до:

- а) зменшення прибутку.
- б) збільшення прибутку та рентабельності.
- в) зменшення обсягу реалізації.
- г) збільшення ціни продукції.

21. Показник рентабельності власного капіталу цікавить насамперед:

- а) постачальників.
- б) кредиторів.
- в) власників (акціонерів) підприємства.
- г) державні органи.

22. Джерелом фінансування діяльності підприємства є:

- а) тільки власний капітал.
- б) тільки позиковий капітал.
- в) власний капітал (статутний, пайовий, додатковий, резервний, нерозподілений прибуток) та позиковий капітал (кредити, позики).
- г) тільки дебіторська заборгованість.

23. Нерозподілений прибуток – це:

- а) весь прибуток підприємства.
- б) частина чистого прибутку, що залишається після всіх розподілів (дивіденди, фонди) і спрямовується на розвиток.
- в) прибуток до оподаткування.

г) валовий прибуток.

24. Фінансовий результат діяльності підприємства відображається у:

а) балансі (звіті про фінансовий стан).

б) звіті про рух грошових коштів.

в) звіті про фінансові результати (звіті про сукупний дохід).

г) звіті про власний капітал.

25. Доходи від участі в капіталі інших підприємств (дивіденди)

належать до:

а) доходів від операційної діяльності.

б) доходів від фінансової діяльності.

в) інших доходів.

г) надзвичайних доходів.

26. Збиток підприємства означає:

а) перевищення доходів над витратами.

б) перевищення витрат над доходами.

в) рівність доходів і витрат.

г) наявність прибутку.

27. Аналіз фінансових результатів необхідний для:

а) тільки розрахунку податків.

б) оцінки ефективності діяльності, виявлення резервів зростання прибутку та прийняття управлінських рішень.

в) тільки виплати дивідендів.

г) тільки збільшення заробітної плати.

28. Чинники, що впливають на розподіл прибутку, включають:

а) тільки розмір чистого прибутку.

б) потреби у фінансуванні розвитку, необхідність формування резервів, дивідендна політика, податкове законодавство.

в) тільки бажання керівництва.

г) тільки кількість акціонерів.

29. Рентабельність є узагальнюючим показником:

а) ліквідності.

б) фінансової стійкості.

в) ефективності діяльності підприємства.

г) ділової активності.

30. Поріг рентабельності – це:

а) те саме, що й точка беззбитковості.

б) мінімальний рівень рентабельності, який задовольняє власників.

в) максимальний рівень рентабельності.

г) середній рівень рентабельності в галузі.

Тема 21. Ефективність діяльності та конкурентоспроможність підприємства

1. Співвідношення між результатами діяльності підприємства та витратами ресурсів на їх досягнення характеризує:
 - а) ліквідність.
 - б) ефективність.
 - в) платоспроможність.
 - г) фінансову стійкість.
2. Підхід до оцінки ефективності, що базується на порівнянні отриманого ефекту (результату) з витратами або використаними ресурсами, – це:
 - а) цільовий підхід.
 - б) ресурсний підхід.
 - в) витратний підхід.
 - г) комбінований підхід.
3. Абсолютний результат діяльності підприємства, виражений у вартісній формі (наприклад, прибуток), – це:
 - а) ефективність.
 - б) економічний ефект.
 - в) рентабельність.
 - г) продуктивність.
4. Відносний показник результативності, що характеризує ступінь використання ресурсів або рівень прибутковості, – це:
 - а) економічний ефект.
 - б) ефективність (у відносному вимірі).
 - в) валовий дохід.
 - г) обсяг виробництва.
5. До узагальнюючих показників ефективності діяльності підприємства належить:
 - а) продуктивність праці.
 - б) фондоддача.
 - в) рентабельність.
 - г) матеріаловіддача.
6. Показники, що характеризують ефективність використання окремих видів ресурсів (праці, основних засобів, матеріалів), – це:
 - а) узагальнюючі показники ефективності.
 - б) часткові показники ефективності.
 - в) показники ліквідності.
 - г) показники фінансової стійкості.
7. Оцінка фінансово-економічного стану підприємства передбачає аналіз:
 - а) тільки прибутковості.
 - б) тільки ліквідності.

- в) комплексу показників, що характеризують прибутковість, ліквідність, фінансову стійкість, ділову активність.
- г) тільки структури капіталу.
8. Здатність підприємства своєчасно погашати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів – це:
- а) рентабельність.
 - б) фінансова стійкість.
 - в) ліквідність (платоспроможність).
 - г) ділова активність.
9. Здатність підприємства підтримувати свою діяльність та розвиватися в довгостроковій перспективі за рахунок збалансованої структури капіталу – це:
- а) ліквідність.
 - б) фінансова стійкість.
 - в) рентабельність.
 - г) оборотність активів.
10. Показники, що характеризують швидкість обороту активів та капіталу підприємства, – це показники:
- а) рентабельності.
 - б) ліквідності.
 - в) фінансової стійкості.
 - г) ділової активності (оборотності).
11. Результати діяльності підприємства, пов'язані з поліпшенням умов праці, розвитком персоналу, задоволенням соціальних потреб працівників та суспільства, характеризують:
- а) економічну ефективність.
 - б) технічну ефективність.
 - в) соціальну ефективність.
 - г) екологічну ефективність.
12. Здатність підприємства успішно функціонувати на ринку в умовах суперництва, випускати продукцію, що користується попитом, та отримувати прибуток – це:
- а) ліквідність.
 - б) рентабельність.
 - в) конкурентоспроможність.
 - г) платоспроможність.
13. До основних складових конкурентоспроможності підприємства належать:
- а) тільки низькі ціни.
 - б) конкурентоспроможність продукції, ефективність управління, інноваційний потенціал, фінансовий стан.
 - в) тільки висока якість продукції.
 - г) тільки наявність кваліфікованого персоналу.

14. Здатність продукції задовольняти потреби споживачів краще, ніж аналогічні товари конкурентів, – це:
- а) собівартість продукції.
 - б) ціна продукції.
 - в) конкурентоспроможність продукції.
 - г) асортимент продукції.
15. Оцінка конкурентоспроможності продукції базується на порівнянні:
- а) тільки ціни товару.
 - б) тільки якості товару.
 - в) співвідношення "ціна-якість" товару з аналогічними показниками товарів-конкурентів.
 - г) тільки терміну служби товару.
16. Метод оцінки конкурентоспроможності підприємства, що базується на аналізі його сильних та слабких сторін, можливостей та загроз, – це:
- а) матричний метод (напр., матриця БКГ).
 - б) метод експертних оцінок.
 - в) SWOT-аналіз.
 - г) метод розрахунку інтегрального показника.
17. До внутрішніх чинників підвищення ефективності та конкурентоспроможності підприємства НЕ належить:
- а) вдосконалення техніки та технології.
 - б) поліпшення організації виробництва та праці.
 - в) загальноекономічна ситуація в країні.
 - г) підвищення кваліфікації персоналу.
18. До зовнішніх чинників, що впливають на ефективність та конкурентоспроможність підприємства, належить:
- а) рівень менеджменту на підприємстві.
 - б) державна економічна політика, рівень конкуренції, розвиток інфраструктури ринку.
 - в) структура активів підприємства.
 - г) система мотивації персоналу.
19. Концепція, що передбачає збалансований розвиток економічної, соціальної та екологічної складових діяльності підприємства, – це:
- а) концепція максимізації прибутку.
 - б) концепція сталого розвитку.
 - в) концепція маркетингу.
 - г) концепція управління якістю.
20. Впровадження засад сталого розвитку сприяє:
- а) тільки збільшенню витрат у короткостроковому періоді.
 - б) підвищенню довгострокової ефективності, конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості підприємства.
 - в) тільки погіршенню фінансових показників.

- г) тільки зменшенню соціальної відповідальності.
21. Показник рентабельності активів (ROA) характеризує:
- а) ефективність використання власного капіталу.
 - б) ефективність використання всіх активів підприємства для генерування прибутку.
 - в) прибутковість продажів.
 - г) ефективність використання основних засобів.
22. Продуктивність праці є показником ефективності використання:
- а) основного капіталу.
 - б) оборотного капіталу.
 - в) трудових ресурсів.
 - г) нематеріальних активів.
23. Підвищення фондівіддачі означає:
- а) зменшення ефективності використання основних засобів.
 - б) збільшення обсягу продукції на одиницю вартості основних засобів.
 - в) збільшення вартості основних засобів на одиницю продукції.
 - г) збільшення зносу основних засобів.
24. Соціальна ефективність може вимірюватися показниками:
- а) рівня прибутку.
 - б) рівня рентабельності.
 - в) рівня заробітної плати, умов праці, плинності кадрів, соціальних програм.
 - г) обсягу продажів.
25. Конкурентна перевага підприємства – це:
- а) те саме, що й конкурентоспроможність.
 - б) унікальні характеристики або ресурси, що дозволяють підприємству перевершувати конкурентів.
 - в) висока ціна на продукцію.
 - г) велика кількість працівників.
26. Фактори, які підприємство може контролювати та змінювати для підвищення ефективності, називаються:
- а) зовнішніми.
 - б) неконтрольованими.
 - в) внутрішніми.
 - г) ринковими.
27. Оцінка конкурентоспроможності підприємства необхідна для:
- а) тільки розрахунку податків.
 - б) розробки стратегії розвитку та позиціонування на ринку.
 - в) тільки визначення собівартості.
 - г) тільки виплати заробітної плати.
28. Якість продукції є важливим фактором:
- а) тільки збільшення витрат.
 - б) конкурентоспроможності продукції та підприємства.

- в) тільки зменшення прибутку.
 - г) тільки ускладнення виробництва.
29. Ефективність використання ресурсів передбачає:
- а) максимальне збільшення витрат ресурсів.
 - б) досягнення найкращого результату при мінімально можливих витратах ресурсів.
 - в) використання тільки одного виду ресурсів.
 - г) відмову від використання ресурсів.
30. Сталий розвиток підприємства означає:
- а) отримання максимального прибутку за будь-яку ціну.
 - б) розвиток, що задовольняє потреби сьогодення без шкоди для можливостей майбутніх поколінь.
 - в) тільки економічне зростання.
 - г) тільки соціальну відповідальність.

Тема 22. Розвиток підприємства

1. Процес якісних та кількісних змін у діяльності підприємства, спрямованих на підвищення його ефективності та адаптацію до зовнішнього середовища, – це:
 - а) стагнація.
 - б) розвиток.
 - в) ліквідація.
 - г) банкрутство.
2. Роль розвитку підприємства полягає у:
 - а) збереженні поточного стану.
 - б) забезпеченні довгострокового виживання, підвищенні конкурентоспроможності та досягненні стратегічних цілей.
 - в) зменшенні обсягів діяльності.
 - г) збільшенні залежності від зовнішніх факторів.
3. Розвиток підприємства, що характеризується поступовими, незначними поліпшеннями існуючих процесів та продуктів, – це:
 - а) революційний розвиток.
 - б) еволюційний розвиток.
 - в) екстенсивний розвиток.
 - г) інтенсивний розвиток.
4. Розвиток підприємства, що передбачає докорінні зміни, стрибки, перехід на новий якісний рівень, – це:
 - а) еволюційний розвиток.
 - б) революційний (інноваційний) розвиток.
 - в) стабільний розвиток.
 - г) циклічний розвиток.

5. Розвиток підприємства за рахунок збільшення кількісних параметрів (обсягів виробництва, чисельності персоналу) без суттєвих якісних змін – це:
- а) інтенсивний розвиток.
 - б) інноваційний розвиток.
 - в) екстенсивний розвиток.
 - г) сталий розвиток.
6. Розвиток підприємства за рахунок підвищення ефективності використання ресурсів, впровадження нових технологій, поліпшення якості – це:
- а) екстенсивний розвиток.
 - б) інтенсивний розвиток.
 - в) кількісний розвиток.
 - г) простий розвиток.
7. Теорія розвитку підприємства, що розглядає його як живу систему, яка проходить стадії зародження, зростання, зрілості та спаду, – це:
- а) неокласична теорія.
 - б) інституціональна теорія.
 - в) теорія життєвих циклів організації.
 - г) агентська теорія.
8. До інструментів аналізу процесів розвитку підприємства належать:
- а) тільки аналіз фінансових показників.
 - б) SWOT-аналіз, PEST-аналіз, аналіз життєвого циклу, бенчмаркінг.
 - в) тільки аналіз структури персоналу.
 - г) тільки аналіз ринку постачальників.
9. Порівняння показників діяльності свого підприємства з показниками найкращих конкурентів або лідерів галузі – це:
- а) SWOT-аналіз.
 - б) PEST-аналіз.
 - в) бенчмаркінг.
 - г) аналіз життєвого циклу.
10. Модель розвитку підприємства, що базується на зростанні обсягів виробництва та продажів існуючої продукції на існуючих ринках, – це модель:
- а) розвитку продукту.
 - б) розвитку ринку.
 - в) проникнення на ринок.
 - г) диверсифікації.
11. Модель розвитку підприємства, що передбачає виведення існуючої продукції на нові ринки, – це модель:
- а) розвитку продукту.
 - б) розвитку ринку.
 - в) проникнення на ринок.

г) диверсифікації.

12. Модель розвитку підприємства, що передбачає розробку та виведення нових продуктів на існуючі ринки, – це модель:

а) розвитку продукту.

б) розвитку ринку.

в) проникнення на ринок.

г) диверсифікації.

13. Модель розвитку підприємства, що передбачає вихід на нові ринки з новими продуктами, – це модель:

а) розвитку продукту.

б) розвитку ринку.

в) проникнення на ринок.

г) диверсифікації.

14. Процес зміни організаційної структури, системи управління, технологій, культури підприємства з метою адаптації до нових умов – це:

а) ліквідація.

б) трансформація підприємства.

в) стагнація.

г) банкрутство.

15. Комплекс заходів щодо зміни структури підприємства (виробничої, організаційної, фінансової) з метою підвищення його ефективності та конкурентоспроможності – це:

а) націоналізація.

б) приватизація.

в) реструктуризація.

г) монополізація.

16. Метою реструктуризації підприємства є:

а) збільшення збитків.

б) адаптація до змін ринкового середовища, підвищення ефективності, фінансове оздоровлення.

в) зменшення частки ринку.

г) ліквідація підприємства.

17. До напрямів реструктуризації НЕ належить:

а) фінансова реструктуризація (зміна структури капіталу).

б) оперативна реструктуризація (зміна виробничих процесів, асортименту).

в) управлінська реструктуризація (зміна організаційної структури, системи управління).

г) збільшення податкового навантаження.

18. Розвиток бізнесу в умовах європейської інтеграції вимагає від українських підприємств:

а) ігнорування європейських стандартів.

б) підвищення якості продукції, впровадження європейських стандартів, модернізації виробництва, розвитку експортного потенціалу.

в) зменшення інвестицій в розвиток.

г) орієнтації тільки на внутрішній ринок.

19. Використання цифрових технологій (хмарні обчислення, великі дані,

Інтернет речей) у діяльності підприємства сприяє:

а) тільки збільшенню витрат.

б) підвищенню ефективності процесів, оптимізації управління, створенню нових бізнес-моделей.

в) зменшенню гнучкості.

г) уповільненню прийняття рішень.

20. Штучний інтелект (AI) може використовуватися на підприємстві для:

а) тільки заміни всіх працівників.

б) автоматизації рутинних завдань, аналізу даних, прогнозування, персоналізації пропозицій для клієнтів.

в) тільки збільшення кількості помилок.

г) тільки ускладнення управлінських процесів.

21. Стратегія розвитку підприємства – це:

а) детальний план на один рік.

б) довгостроковий план дій, спрямований на досягнення основних цілей підприємства.

в) опис поточної ситуації.

г) звіт про фінансові результати.

22. Постійний розвиток є необхідною умовою для:

а) банкрутства підприємства.

б) виживання та успіху підприємства в конкурентному середовищі.

в) зменшення прибутку.

г) скорочення частки ринку.

23. Фактори, що стимулюють розвиток підприємства, включають:

а) стабільність зовнішнього середовища.

б) конкуренцію, технологічні зміни, зміни потреб споживачів, прагнення до зростання.

в) відсутність інновацій.

г) державні обмеження.

24. Злиття та поглинання є формами:

а) внутрішнього розвитку підприємства.

б) зовнішнього розвитку (зростання) підприємства.

в) ліквідації підприємства.

г) санації підприємства.

25. Реінжиніринг бізнес-процесів – це:

а) незначне поліпшення існуючих процесів.

б) фундаментальне переосмислення та радикальне перепроєктування бізнес-процесів для досягнення суттєвих поліпшень.

в) копіювання процесів конкурентів.

г) автоматизація існуючих процесів без їх зміни.

26. Управління розвитком підприємства передбачає:

а) реагування тільки на поточні проблеми.

б) стратегічне планування, моніторинг середовища, управління змінами, оцінку результатів розвитку.

в) збереження статус-кво.

г) відмову від аналізу ризиків.

27. Цифрова трансформація підприємства – це:

а) тільки купівля комп'ютерів.

б) глибока зміна бізнес-моделей, процесів, культури на основі використання цифрових технологій.

в) тільки створення веб-сайту.

г) тільки використання електронної пошти.

28. Основним ресурсом для інтенсивного розвитку підприємства є:

а) збільшення кількості обладнання.

б) знання, інновації, технології, кваліфікація персоналу.

в) збільшення виробничих площ.

г) залучення некваліфікованої робочої сили.

29. Оцінка ефективності програм розвитку підприємства здійснюється шляхом:

а) тільки підрахунку витрачених коштів.

б) порівняння досягнутих результатів із запланованими цілями та витраченими ресурсами.

в) тільки опитування працівників.

г) тільки аналізу цін конкурентів.

30. Здатність підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища є ключовим фактором його:

а) банкрутства.

б) сталого розвитку.

в) стагнації.

г) ліквідації.

Тема 23. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства

1. Стан захищеності життєво важливих інтересів підприємства від реальних та потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього середовища – це:

а) конкурентоспроможність.

б) економічна безпека.

в) рентабельність.

г) ліквідність.

2. До функціональних складових економічної безпеки підприємства НЕ належить:
- а) фінансова складова.
 - б) кадрова складова.
 - в) техніко-технологічна складова.
 - г) максимальне збільшення ризиків.
3. Забезпечення стабільного фінансового стану, платоспроможності, ліквідності, прибутковості підприємства – це завдання:
- а) кадрової безпеки.
 - б) інформаційної безпеки.
 - в) фінансової безпеки.
 - г) правової безпеки.
4. Захист комерційної таємниці, конфіденційної інформації, інформаційних систем підприємства – це завдання:
- а) фінансової безпеки.
 - б) техніко-технологічної безпеки.
 - в) інформаційної безпеки.
 - г) силової безпеки.
5. Забезпечення відповідності діяльності підприємства чинному законодавству, захист його прав та інтересів у правовому полі – це завдання:
- а) кадрової безпеки.
 - б) екологічної безпеки.
 - в) правової безпеки.
 - г) ринкової безпеки.
6. Запобігання та нейтралізація загроз, пов'язаних з персоналом (некомпетентність, шахрайство, плинність кадрів), – це завдання:
- а) фінансової безпеки.
 - б) кадрової безпеки.
 - в) силової безпеки.
 - г) інформаційної безпеки.
7. Рівень економічної безпеки підприємства оцінюється за допомогою:
- а) тільки одного показника.
 - б) системи показників-індикаторів, що характеризують стан різних функціональних складових.
 - в) тільки фінансових показників.
 - г) тільки думки експертів.
8. Значення показників-індикаторів, вихід за межі яких свідчить про виникнення загроз економічній безпеці, – це:
- а) оптимальні значення.
 - б) середні значення.
 - в) порогові значення.
 - г) максимальні значення.

9. Система заходів, спрямованих на виявлення, запобігання та нейтралізацію загроз економічній безпеці підприємства, – це:
- а) маркетингова стратегія.
 - б) управління економічною безпекою.
 - в) управління якістю.
 - г) управління персоналом.
10. Нездатність підприємства погасити свої боргові зобов'язання перед кредиторами у встановлені терміни – це:
- а) рентабельність.
 - б) ліквідність.
 - в) банкрутство (неплатоспроможність).
 - г) конкурентоспроможність.
11. До зовнішніх причин банкрутства підприємства належать:
- а) неефективний менеджмент.
 - б) висока собівартість продукції.
 - в) загальноекономічна криза, несприятлива ринкова кон'юнктура, зміни в законодавстві.
 - г) низька кваліфікація персоналу.
12. До внутрішніх причин банкрутства підприємства НЕ належить:
- а) помилки в інвестиційній політиці.
 - б) неефективне управління витратами.
 - в) зростання рівня конкуренції в галузі.
 - г) низька якість продукції.
13. Методика оцінки ймовірності банкрутства, що використовує систему фінансових коефіцієнтів (наприклад, модель Альтмана), – це:
- а) метод експертних оцінок.
 - б) факторний аналіз.
 - в) дискримінантний аналіз.
 - г) аналіз грошових потоків.
14. Процедура припинення діяльності підприємства-боржника з метою задоволення вимог кредиторів за рахунок його майна – це:
- а) санація.
 - б) реструктуризація.
 - в) ліквідація.
 - г) мирова угода.
15. Система заходів щодо фінансового оздоровлення підприємства-боржника з метою запобігання його ліквідації – це:
- а) банкрутство.
 - б) ліквідація.
 - в) санація (фінансове оздоровлення).
 - г) злиття.
16. Діяльність, спрямована на виведення підприємства з кризового стану та запобігання банкрутству, – це:

- а) інноваційна діяльність.
 - б) інвестиційна діяльність.
 - в) антикризова діяльність (антикризове управління).
 - г) маркетингова діяльність.
17. До основних заходів антикризової діяльності підприємства належать:
- а) тільки збільшення кредиторської заборгованості.
 - б) діагностика кризового стану, розробка та реалізація антикризової програми (реструктуризація, санація).
 - в) тільки скорочення персоналу.
 - г) тільки продаж усіх активів.
18. Рання діагностика ознак кризового стану дозволяє:
- а) прискорити процес банкрутства.
 - б) своєчасно вжити заходів для запобігання поглибленню кризи.
 - в) збільшити збитки підприємства.
 - г) погіршити відносини з кредиторами.
19. Фінансова складова економічної безпеки оцінюється за показниками:
- а) плинності кадрів.
 - б) ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності.
 - в) рівня автоматизації.
 - г) частки ринку.
20. Загрозою кадровій безпеці є:
- а) висока лояльність персоналу.
 - б) низька плинність кадрів.
 - в) витік конфіденційної інформації через персонал, недостатня кваліфікація.
 - г) висока продуктивність праці.
21. Управління економічною безпекою є функцією:
- а) тільки служби охорони.
 - б) тільки фінансового директора.
 - в) керівництва підприємства та спеціалізованих підрозділів (служби безпеки).
 - г) тільки відділу маркетингу.
22. Модель Альтмана використовується для:
- а) оцінки рентабельності.
 - б) прогнозування ймовірності банкрутства підприємства.
 - в) розрахунку виробничої потужності.
 - г) визначення оптимального розміру замовлення.
23. Реструктуризація боргів є заходом:
- а) фінансової санації.
 - б) ліквідації підприємства.
 - в) збільшення боргів.
 - г) кадрової політики.
24. Антикризова програма підприємства повинна містити:

- а) тільки план скорочення витрат.
- б) комплекс заходів щодо фінансового оздоровлення, реструктуризації, підвищення ефективності діяльності.
- в) тільки план звільнення працівників.
- г) тільки план збільшення цін.

25. Зовнішнє управління майном боржника в процедурі банкрутства призначається з метою:

- а) якнайшвидшої ліквідації підприємства.
- б) відновлення платоспроможності боржника.
- в) збільшення боргів.
- г) продажу майна за мінімальною ціною.

26. Мирова угода у справі про банкрутство – це:

- а) рішення суду про ліквідацію.
- б) угода між боржником та кредиторами про відстрочку, розстрочку або прощення боргів.
- в) продаж підприємства новому власнику.
- г) план санації.

27. Основним нормативно-правовим актом, що регулює відносини, пов'язані з банкрутством в Україні, є:

- а) Господарський кодекс України.
- б) Цивільний кодекс України.
- в) Кодекс України з процедур банкрутства.
- г) Податковий кодекс України.

28. Забезпечення економічної безпеки є:

- а) разовим заходом.
- б) безперервним процесом моніторингу, аналізу та реагування на загрози.
- в) функцією тільки великих підприємств.
- г) другорядним завданням для підприємства.

29. Неефективне антикризове управління може призвести до:

- а) покращення фінансового стану.
- б) банкрутства та ліквідації підприємства.
- в) збільшення частки ринку.
- г) підвищення конкурентоспроможності.

30. Ключовим елементом системи економічної безпеки є:

- а) наявність великої кількості охоронців.
- б) своєчасне виявлення та оцінка загроз.
- в) високі ціни на продукцію.
- г) максимальна закритість інформації про діяльність.

Список рекомендованих джерел

1. Економіка підприємства / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва та ін. ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. – 426 с
2. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. – Луцьк : Вежа-Друк, 2021. – 426 с.
3. Економіка підприємства : підручник : у 3 ч. Ч. 3 / А. А. Мазаракі, Н. М. Гуляєва, І. В. Стояненко та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. – 356 с.
4. Економіка підприємства: підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника. – Університетська книга, 2023. – 874 с.
5. Круглова О., Козуб В., Козуб С., Наумова Т., Акімова Н., Твердохліб К. Уплив економічних та неекономічних чинників на рентабельність підприємства. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. Вип. 1(48), 193–205. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.1.48.2023.3918>.
6. Круглова О.А., Олім В.О. Корпоративне управління на засадах ціннісного підходу. *Інтелект XXI*. 2022. № 3. – С. 27-31. URL: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2022-3.5>
7. Куцик П. О. Проблемні аспекти та пріоритети розвитку малого і середнього підприємництва України. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2022. Вип. 69. С. 7-14.
8. Лігоненко Л. О., Матяш В. С. AI-технології як інструмент формування конкурентних переваг підприємств. *Управління розвитком соціально-економічних систем: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21-22 березня 2024 року)*. Харків: ДБТУ. Ч. 1. 2024. С. 66.
9. Мельник Л. Г., Маценко О. М., Дериколенко О. М., Кириленко М. В., Стародуб І. А. Економіка підприємств, територій та макроекономічних систем в умовах цифрових трансформацій: від стабільності й лінійного мислення до антикрихкості та нелінійного, інноваційного мислення // *Механізм регулювання економіки*. 2021. № 3. – 67-78. DOI: <https://doi.org/10.21272/mer.2021.93.06>.
10. Міценко Н. Г., Іванченко Г. В., Боднарюк В. А., Лозовий Т. І. Управління персоналом на засадах сталого розвитку як складова організаційно-економічного механізму інноваційного розвитку підприємства. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2022. Вип. 67. С. 21-26.
11. Портер М. Конкурентна стратегія. Техніки аналізу галузей і конкурентів. – Київ: Наш формат, 2020. – 424 с.
12. Токмакова І. В., Панченко Н. Г., Кургузова М. Ю. Розроблення антикризової стратегії підприємства в умовах цифрової

трансформації. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2022. Вип. 76-77. С., 70-80.

13. Філюк Н. (2024). Стратегічне управління економічною безпекою підприємства, як фактор забезпечення його стабільності та розвитку. Наукові інновації та передові технології. 2024. Вип. 11 (39).

14. Фролова Л.В., Котов Б.В. (2022). Тенденції розвитку підприємницьких структур в Україні. Economic Journal Odessa polytechnic university. 2022. Вип. 4 (22). С. 54-61.

15. Шандова Н.В. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н.В Мешкова-Кравченко, С.А. Латкіна. – Херсон : ФОП Вишемирський В.С., 2021. – 336с.

Навчальне видання

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Тестові завдання
для контролю знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти денної, заочної форми навчання за спеціальністю 051 Економіка
ОПП Економіка підприємства

Автори-укладачі

КРУГЛОВА Олена Анатоліївна

МИХАЙЛОВА Олена Валентинівна

Формат 60x84/16 Гарнітура Times New Roman

Папір для цифрового друку.

Друк ризографічний. Ум. друк. арк. _.

Тираж _____пр.

Державний біотехнологічний університет
м. Харків, 61002, вул. Алчевських, 44